

Πρὸς Κορινθίους Α

Παῦλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ **1**
 Σωσθένης² ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ,³ **2**
 ἡγιασμένοις⁴ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς
 ἐπικαλουμένοις⁵ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἐν παντὶ
 τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς **3**
 ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ⁶ τῷ θεῷ μου πάντοτε⁷ περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ **4**
 δοθείσῃ ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε⁸ ἐν αὐτῷ, **5**
 ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει,⁹ καθὼς τὸ μαρτύριον¹⁰ τοῦ χριστοῦ **6**
 ἐβεβαιώθη¹¹ ἐν ὑμῖν: ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι¹² ἐν μηδενὶ **7**
 χαρίσματι,¹³ ἀπεκδεχομένους¹⁴ τὴν ἀποκάλυψιν¹⁵ τοῦ κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει¹¹ ὑμᾶς ἕως τέλους,¹⁶ ἀνεγκλήτους¹⁷ **8**
 ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Πιστὸς ὁ θεός, δι' οὗ **9**
 ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν¹⁸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου
 ἡμῶν.

¹ κλητός, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁷ πάντοτε, always, at all times. ⁸ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ⁹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁰ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹¹ βεβαιόω, confirm, secure. ¹² ὑστερέω, lack, need. ¹³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁴ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁷ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ¹⁸ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν 10
 Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν
 σχίσματα,¹ ᾗτε δὲ κατηρτισμένοι² ἐν τῷ αὐτῷ νοί³ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ
 γνώμῃ.⁴ Ἐδηλώθη⁵ γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης,⁶ 11
 ὅτι ἔριδες⁷ ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει, 12
 Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ,⁸ Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,⁹ Ἐγὼ δὲ
 χριστοῦ. Μεμέρισται¹⁰ ὁ χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη¹¹ ὑπὲρ 13
 ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; Εὐχαριστῶ¹² τῷ θεῷ ὅτι 14
 οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον¹³ καὶ Γάϊον:¹⁴ ἵνα μή τις εἴπῃ 15
 ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ¹⁵ 16
 οἶκον: λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ γὰρ ἀπέστειλὲν 17
 με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι: οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα
 μὴ κενωθῇ¹⁶ ὁ σταυρὸς¹⁷ τοῦ χριστοῦ.

Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ¹⁷ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία¹⁸ ἐστίν, τοῖς 18
 δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύνამις θεοῦ ἐστίν. Γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν 19
 σοφίαν τῶν σοφῶν,¹⁹ καὶ τὴν σύνεσιν²⁰ τῶν συνετῶν²¹ ἀθετήσω.²² 20
 Ποῦ²³ σοφός;¹⁹ Ποῦ²³ γραμματεὺς; Ποῦ²³ συζητητὴς²⁴ τοῦ αἰῶνος
 τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν²⁵ ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; 21
 Ἐπειδὴ²⁶ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας

¹σχίσμα, τος, τό, tear, division. ²καταρτίζω, mend, fit. ³νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁴γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁵δηλώω, show, make clear. ⁶χλόη, ης, ἡ, fresh growth, grass. ⁷ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ⁸Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ⁹Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ¹⁰μερίζω, divide, part. ¹¹σταυρώω, crucify. ¹²εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹³Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ¹⁴Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ¹⁵Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ¹⁶κενόω, empty, make void. ¹⁷σταυρός, οῦ, ὁ, cross. ¹⁸μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁹σοφός, wise. ²⁰σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ²¹συνετός, intelligent, clever. ²²ἀθετέω, reject, annul. ²³ποῦ, where?. ²⁴συζητητής, οῦ, ὁ, disputer, debater. ²⁵μωραίνω, make foolish, make tasteless. ²⁶ἐπειδὴ, since, because.

τὸν θεόν, εὐδόκησεν¹ ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας² τοῦ κηρύγματος³ σῶσαι
 τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ⁴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν, καὶ 22
 Ἕλληνες⁵ σοφίαν ζητοῦσιν· ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν 23
 ἐσταυρωμένον,⁶ Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον,⁷ Ἕλλησιν⁵ δὲ μωρίαν·² 24
 αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς,⁸ Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν,⁵ χριστὸν θεοῦ
 δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. Ὅτι τὸ μωρὸν⁹ τοῦ θεοῦ σοφώτερον¹⁰ τῶν 25
 ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς¹¹ τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον¹² τῶν
 ἀνθρώπων ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν¹³ ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ¹⁰ κατὰ 26
 σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί,¹⁴ οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς·¹⁵ ἀλλὰ τὰ μωρὰ⁹ τοῦ 27
 κόσμου ἐξελέξατο¹⁶ ὁ θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς¹⁰ καταισχύνῃ·¹⁷ καὶ τὰ
 ἀσθενῆ¹¹ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹⁶ ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ¹⁷ τὰ ἰσχυρά·¹²
 καὶ τὰ ἀγενῆ¹⁸ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα¹⁹ ἐξελέξατο¹⁶ ὁ θεός, 28
 καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ·²⁰ ὅπως μὴ καυχῆσθαι²¹ 29
 πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν χριστῷ 30
 Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός,
 καὶ ἀπολύτρωσις·²³ ἵνα, καθὼς γέγραπται, Ὁ καυχώμενος,²¹ ἐν 31
 κυρίῳ καυχάσθω.²¹

¹ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ² μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ³ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁴ ἐπειδὴ, since, because. ⁵ Ἕλληνας, ἡνος, ὁ, Greek, Hellene. ⁶ σταυρώω, crucify. ⁷ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ⁸ κλητός, called, summoned. ⁹ μωρός, foolish, stupid. ¹⁰ σοφός, wise. ¹¹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹² ἰσχυρός, strong, mighty. ¹³ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁴ δυνατός, powerful, possible. ¹⁵ εὐγενής, noble, high-born. ¹⁶ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁷ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹⁸ ἀγενής, base, low. ¹⁹ ἐξουθενέω, despise, ignore. ²⁰ καταργέω, make ineffective, abolish. ²¹ καυχάομαι, boast, glory. ²² ἁγιασμός, οὔ, ὁ, consecration, holiness. ²³ ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance.

Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἤλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν¹ λόγου ἢ 2
 σοφίας καταγγέλλων² ὑμῖν τὸ μαρτύριον³ τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα 2
 τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον
 ἐσταυρωμένον.⁴ Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ⁵ καὶ ἐν φόβῳ⁶ καὶ ἐν τρόμῳ⁷ 3
 πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά⁸ μου 4
 οὐκ ἐν πειθοῖς⁹ ἀνθρωπίνης¹⁰ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει¹¹
 πνεύματος καὶ δυνάμεως: ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾗ ἐν σοφίᾳ 5
 ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις:¹² σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, 6
 οὐδὲ τῶν ἀρχόντων¹³ τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων:¹⁴ ἀλλὰ 7
 λαλοῦμεν σοφίαν θεοῦ ἐν μυστηρίῳ,¹⁵ τὴν ἀποκεκρυμμένην,¹⁶ ἣν
 προώρισεν¹⁷ ὁ θεὸς πρὸ¹⁸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν: ἣν οὐδεὶς τῶν 8
 ἀρχόντων¹³ τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν: εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν
 κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν:⁴ ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, Ἄ ὀφθαλμοὺς 9
 οὐκ εἶδεν, καὶ οὖς¹⁹ οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίᾳ ἀνθρώπου οὐκ
 ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν²⁰ ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς 10
 ἀπεκάλυψεν²¹ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ: τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα
 ἐρευνᾷ,²² καὶ τὰ βάθη²³ τοῦ θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ 11
 ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ

¹ ὑπεροχή, ἡς, ἡ, superiority, authority. ² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁴ σταυρόω, crucify. ⁵ ἀσθενεία, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁶ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ⁷ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ⁸ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁹ πειθός, persuasive. ¹⁰ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹¹ ἀπόδειξις, εως, ἡ, proof, demonstration. ¹² τέλειος, complete, perfect. ¹³ ἀρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁴ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁵ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁶ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁷ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹⁸ πρὸ, before (gen), before. ¹⁹ οὖς, ους, τό, ear. ²⁰ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ²¹ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²² ἐρευνᾶω, search diligently. ²³ βάθος, ους, τό, depth, deep.

τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ 12
 πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα
 εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα¹ ἡμῖν. Ἀ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν 13
 διδακτοῖς² ἀνθρωπίνης³ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς² πνεύματος
 ἁγίου, πνευματικοῖς⁴ πνευματικὰ⁴ συγκρίνοντες.⁵ Ψυχικὸς⁶ δὲ 14
 ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ: μωρία⁷ γὰρ αὐτῷ
 ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς⁸ ἀνακρίνεται.⁹ Ὁ δὲ 15
 πνευματικὸς⁴ ἀνακρίνει⁹ μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς
 ἀνακρίνεται.⁹ Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν¹⁰ κυρίου, ὃς συμβιβάσει¹¹ αὐτόν; 16
 Ἡμεῖς δὲ νοῦν¹⁰ χριστοῦ ἔχομεν.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευματικοῖς,⁴ ἀλλ' 3
 ὡς σαρκικοῖς,¹² ὡς νηπίοις¹³ ἐν χριστῷ. Γάλα¹⁴ ὑμᾶς ἐπότισα,¹⁵ καὶ οὐ 2
 βρώμα:¹⁶ οὐπω¹⁷ γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε: ἔτι γὰρ 3
 σαρκικοί¹² ἐστε: ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζήλος¹⁸ καὶ ἔρις¹⁹ καὶ διχοστασίαι,²⁰
 οὐχὶ σαρκικοί¹² ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Ὅταν γὰρ 4
 λέγη τις, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλος, ἕτερος δέ, Ἐγὼ Ἀπολλῶ,²¹ οὐχὶ
 σαρκικοί¹² ἐστε; Τίς οὖν ἐστὶν Παῦλος, τίς δὲ Ἀπολλῶς,²¹ ἀλλ' ἡ 5
 διάκονοι²² δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστω ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν; Ἐγὼ 6
 ἐφύτευσα,²³ Ἀπολλῶς²¹ ἐπότισεν,¹⁵ ἀλλ' ὁ θεὸς ἡύξανεν.²⁴ Ὡστε οὔτε 7

¹ χαρίζομαι, give freely, forgive. ² διδακτός, instructed, taught. ³ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁴ πνευματικός, spiritual. ⁵ συγκρίνω, combine, compare. ⁶ ψυχικός, natural, worldly-minded. ⁷ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ⁸ πνευματικῶς, spiritually, in a spiritual manner. ⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹¹ συμβιβάζω, hold together, instruct. ¹² σαρκικός, fleshly, carnal. ¹³ νήπιος, infant, child. ¹⁴ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ¹⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ¹⁶ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁷ οὐπω, not yet. ¹⁸ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹⁹ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ²⁰ διχοστασία, ας, ἡ, dissension, division. ²¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²² διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ²³ φυτεύω, plant. ²⁴ αὐξάνω, cause to grow, increase.

ὁ φυτεύων¹ ἐστίν τι, οὔτε ὁ ποτίζων,² ἀλλ' ὁ αὐξάνων³ θεός. Ὁ⁸
 φυτεύων¹ δὲ καὶ ὁ ποτίζων² ἐν εἰσιν: ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν⁴
 λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.⁵ Θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί:⁶ θεοῦ⁹
 γεώργιον,⁷ θεοῦ οἰκοδομή⁸ ἐστε.

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς⁹ ἀρχιτέκτων¹⁰ 10
 θεμέλιον¹¹ τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ.¹² Ἐκαστος δὲ βλεπέτω
 πῶς ἐποικοδομεῖ.¹² Θεμέλιον¹¹ γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ 11
 τὸν κείμενον,¹³ ὅς ἐστιν Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ¹² ἐπὶ 12
 τὸν θεμέλιον¹¹ τοῦτον χρυσόν,¹⁴ ἄργυρον,¹⁵ λίθους τιμίους,¹⁶ ξύλα,¹⁷
 χόρτον,¹⁸ καλάμην,¹⁹ ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν²⁰ γενήσεται: ἡ γὰρ 13
 ἡμέρα δηλώσει,²¹ ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται:²² καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον
 ὁποῖόν²³ ἐστίν τὸ πῦρ δοκιμάσει.²⁴ Εἴ τινος τὸ ἔργον μένει ὁ 14
 ἐποικοδόμησεν,¹² μισθὸν⁴ λήψεται. Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται,²⁵ 15
 ζημιωθήσεται:²⁶ αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς²⁷ θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ²⁸ ἐν ὑμῖν; 16
 Εἴ τις τὸν ναὸν²⁷ τοῦ θεοῦ φθείρει,²⁹ φθερεῖ²⁹ τοῦτον ὁ θεός: ὁ γὰρ ναὸς
 τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

¹ φυτεύω, plant. ² ποτίζω, give drink to, cause to drink. ³ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁴ μισθός, οὐ, ὁ, wages, reward. ⁵ κόπος, οὐ, ὁ, labor, trouble. ⁶ συνεργός, οὐ, ὁ, fellow worker. ⁷ γεώργιον, οὐ, τό, cultivated land, field. ⁸ οἰκοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ⁹ σοφός, wise. ¹⁰ ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. ¹¹ θεμέλιος, οὐ, ὁ, foundation. ¹² ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ¹³ κείμαι, lie, be laid. ¹⁴ χρυσός, οὐ, ὁ, gold, anything made of gold. ¹⁵ ἄργυρος, οὐ, ὁ, silver, silver as a metal. ¹⁶ τίμιος, precious, honorable. ¹⁷ ξύλον, οὐ, τό, wood, tree. ¹⁸ χόρτος, οὐ, ὁ, grass, hay. ¹⁹ καλάμη, ἥς, ἡ, stubble, straw. ²⁰ φανερός, manifest, apparent. ²¹ δηλώω, show, make clear. ²² ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²³ ὁποῖος, what sort of, what kind of. ²⁴ δοκιμάζω, prove, approve. ²⁵ κατακαίω, burn up, consume entirely. ²⁶ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ²⁷ ναός, οὐ, ὁ, temple, shrine. ²⁸ οἰκέω, inhabit, dwell. ²⁹ φθείρω, destroy, corrupt.

Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω·¹ εἴ τις δοκεῖ σοφὸς² εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι 18
τούτῳ, μωρὸς³ γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός.² Ἡ γὰρ σοφία τοῦ 19
κόσμου τούτου μωρία⁴ παρὰ τῷ θεῷ ἐστίν. Γέγραπται γάρ, Ὁ
δρασσόμενος⁵ τοὺς σοφοὺς² ἐν τῇ πανουργίᾳ⁶ αὐτῶν. Καὶ πάλιν, 20
Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς⁷ τῶν σοφῶν,² ὅτι εἰσὶν μάταιοι.⁸ 21
Ὡστε μηδεὶς καυχάσθω⁹ ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστίν, εἴτε 22
Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς,¹⁰ εἴτε Κηφᾶς,¹¹ εἴτε κόσμος, εἴτε ζώή, εἴτε
θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα,¹² εἴτε μέλλοντα· πάντα ὑμῶν ἐστίν, ὑμεῖς δὲ 23
χριστοῦ, χριστὸς δὲ θεοῦ.

Οὕτως¹³ ἡμᾶς λογιζέσθω¹⁴ ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας¹⁵ χριστοῦ καὶ 4
οἰκονόμους¹⁶ μυστηρίων¹⁷ θεοῦ. Ὁ δὲ λοιπὸν, ζητεῖται ἐν τοῖς 2
οἰκονόμοις,¹⁶ ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν¹⁸ ἐστίν ἵνα 3
ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ,¹⁹ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης²⁰ ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν
ἀνακρίνω.¹⁹ Οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ²¹ σύννοια,²² ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ 4
δεδικαίωμαι·²³ ὁ δὲ ἀνακρίνων¹⁹ με κύριός ἐστιν. Ὡστε μὴ πρὸ²⁴ 5
καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει²⁵ τὰ κρυπτὰ²⁶
τοῦ σκότους,²⁷ καὶ φανερώσει²⁸ τὰς βουλὰς²⁹ τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ
ἔπαινος³⁰ γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

¹ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ² σοφός, wise. ³ μωρός, foolish, stupid. ⁴ μωρία, ας, ή, foolishness, folly. ⁵ δράσσομαι, catch, seize. ⁶ πανουργία, ας, ή, cleverness, craftiness. Trickery. ⁷ διαλογισμός, οὔ, ό, reasoning, questioning. ⁸ μάταιος, vain, useless. ⁹ καυχάομαι, boast, glory. ¹⁰ Ἀπολλῶς, ό, Apollos. ¹¹ Κηφᾶς, ᾱ, ό, Cephas. ¹² ἐνίστημι, be present, place in or upon. ¹³ οὕτως, thus, so. ¹⁴ λογιζομαι, calculate, consider. ¹⁵ ὑπηρέτης, ου, ό, servant, assistant. ¹⁶ οἰκονόμος, ου, ό, manager, steward. ¹⁷ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁸ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²⁰ ἀνθρωπίνος, human, belonging to human beings. ²¹ ἑμαυτοῦ, of myself. ²² σύννοια, know, be conscious of. ²³ δικαίω, justify, pronounce righteous. ²⁴ πρό, before (gen), before. ²⁵ φωτίζω, give light, enlighten. ²⁶ κρυπτός, hidden, secret. ²⁷ σκότος, ους, τό, darkness. ²⁸ φανερώω, reveal, manifest. ²⁹ βουλή, ης, ή, counsel, purpose. ³⁰ ἔπαινος, ου, ό, praise, commendation.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα¹ εἰς ἑμαυτὸν² καὶ Ἀπολλῶ³ δι' ὑμᾶς, 6
 ἵνα ἐν ἡμῖν μάθῃτε⁴ τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν,⁵ ἵνα μὴ εἷς
 ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε⁶ κατὰ τοῦ ἑτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει;⁷ Τί 7
 δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι⁸ ὡς μὴ λαβών; 8
 Ἦδη κεκορεσμένοι⁹ ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε,¹⁰ χωρὶς¹¹ ἡμῶν
 ἐβασιλεύσατε;¹² καὶ ὀφελόν¹³ γε¹⁴ ἐβασιλεύσατε,¹² ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν
 συμβασιλεύσωμεν.¹⁵ Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους 9
 ἐσχάτους ἀπέδειξεν¹⁶ ὡς ἐπιθανατίους:¹⁷ ὅτι θέατρον¹⁸ ἐγενήθημεν τῷ
 κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ¹⁹ διὰ χριστόν, 10
 ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι²⁰ ἐν χριστῷ: ἡμεῖς ἀσθενεῖς,²¹ ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί:²²
 ὑμεῖς ἔνδοξοι,²³ ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.²⁴ Ἄχρι²⁵ τῆς ἄρτι²⁶ ὥρας καὶ πεινώμεν, 11
 καὶ διψῶμεν,²⁸ καὶ γυμνητεύομεν,²⁹ καὶ κολαφιζόμεθα,³⁰ καὶ
 ἀστατοῦμεν,³¹ καὶ κοπιῶμεν³² ἐργαζόμενοι³³ ταῖς ἰδίαις χερσίν: 12
 λοιδορούμενοι³⁴ εὐλογοῦμεν:³⁵ διωκόμενοι³⁶ ἀνεχόμεθα:³⁷ 13
 βλασφημούμενοι³⁸ παρακαλοῦμεν: ὡς περικαθάρματα³⁹ τοῦ κόσμου
 ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα⁴⁰ ἕως ἄρτι.²⁶

¹ μετασχηματίζω, transform, disguise. ² ἑμαυτοῦ, of myself. ³ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ⁴ μαρτάνω, learn, ascertain. ⁵ φρονέω, think, judge. ⁶ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁷ διακρίνω, discriminate, judge. ⁸ καυχάομαι, boast, glory. ⁹ κορέννυμι, satiate, fill. ¹⁰ πλουτέω, be rich, become rich. ¹¹ χωρὶς, separate, apart from (gen). ¹² βασιλεύω, reign, rule. ¹³ ὀφελόν, would that (used to express a fruitless wish) ¹⁴ γέ, indeed, at least. ¹⁵ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ¹⁶ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹⁷ ἐπιθανάτιος, condemned to death. ¹⁸ θέατρον, οὐ, τό, theater, spectacle. ¹⁹ μωρός, foolish, stupid. ²⁰ φρόνιμος, prudent, wise. ²¹ ἀσθενής, weak, infirm. ²² ἰσχυρός, strong, mighty. ²³ ἐνδοξός, honored, glorious. ²⁴ ἄτιμος, without honor, dishonored. ²⁵ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²⁶ ἄρτι, now, just now. ²⁷ πεινάω, hunger, am hungry. ²⁸ διψάω, thirst, thirst for. ²⁹ γυμνητεύω, am poorly clad. ³⁰ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ³¹ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ³² κοπιῶω, toil, labor. ³³ ἐργάζομαι, work, word. ³⁴ λοιδορέω, abuse, revile. ³⁵ εὐλογέω, bless. ³⁶ διώκω, pursue, persecute. ³⁷ ἀνέχομαι, endure, bear with. ³⁸ βλασφημέω, revile, blaspheme. ³⁹ περικάθαρμα, τος, τό, dirt, refuse. ⁴⁰ περίψημα, τος, τό, dirt, dregs.

Οὐκ ἐντρέπων¹ ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ 14
 νουθετῶ.² Ἐὰν γὰρ μυρίους³ παιδαγωγούς⁴ ἔχητε ἐν χριστῷ, ἀλλ' οὐ 15
 πολλοὺς πατέρας: ἐν γὰρ χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς
 ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί⁵ μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο 16
 ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον,⁶ ὃς ἐστὶν τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν
 ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει⁷ τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν χριστῷ, καθὼς
 πανταχοῦ⁸ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου 18
 πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν⁹ τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως¹⁰ πρὸς ὑμᾶς, 19
 ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων,
 ἀλλὰ τὴν δύναμιν. Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν 20
 δυνάμει. Τί θέλετε; Ἐν ῥάβδῳ¹¹ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ 21
 πνεύματί τε πραότητος;¹²

Ὅλως¹³ ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία,¹⁴ καὶ τοιαύτη πορνεία,¹⁴ ἣτις οὐδὲ ἐν 5
 τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται,¹⁵ ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. Καὶ 2
 ὑμεῖς πεφυσιωμένοι⁹ ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε,¹⁶ ἵνα ἐξαρθῇ
 ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὼν¹⁸ 3
 τῷ σώματι παρὼν¹⁹ δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν,¹⁹ τὸν
 οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον,²⁰ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν 4
 Ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ

¹ ἐντρέπω, turn about, reverence. ² νουθετέω, admonish, exhort. ³ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁴ παιδαγωγός, οὐ, ὁ, tutor, guardian. ⁵ μιμητής, οὐ, ὁ, imitator. ⁶ Τιμόθεος, οὐ, ὁ, Timothy. ⁷ ἀναμνήσκω, remind, remember. ⁸ πανταχοῦ, everywhere. ⁹ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁰ ταχέως, quickly, soon. ¹¹ ῥάβδος, οὐ, ἡ, staff, rod. ¹² πραΰτης, mildness, gentleness. ¹³ ὅλως, altogether, completely. ¹⁴ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹⁵ ὀνομάζω, name, give a name to. ¹⁶ πενθέω, mourn, lament. ¹⁷ ἐξάιρω, remove, drive away. ¹⁸ ἀπείμι, go away, depart. ¹⁹ παρίμι, be present, have arrived. ²⁰ κατεργάζομαι, work out, produce.

δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον 5
 τῷ Σατανᾷ¹ εἰς ὄλεθρον² τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα³ ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε 6
 ὅτι μικρὰ⁴ ζύμη⁵ ὅλον τὸ φύραμα⁶ ζυμοῖ·⁷ Ἐκκαθάρατε⁸ τὴν παλαιὰν⁹ 7
 ζύμην,⁵ ἵνα ᾗτε νέον¹⁰ φύραμα,⁶ καθὼς ἐστε ἄζυμοι.¹¹ Καὶ γὰρ τὸ
 Πάσχα¹² ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη¹³ χριστός· ὥστε ἐορτάζωμεν,¹⁴ μὴ ἐν 8
 ζύμῃ⁵ παλαιᾷ,⁹ μηδὲ ἐν ζύμῃ⁵ κακίας¹⁵ καὶ πονηρίας,¹⁶ ἀλλ' ἐν
 ἄζυμοις¹¹ εἰλικρινείας¹⁷ καὶ ἀληθείας.
 Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ¹⁸ μὴ συναναμίγνυσθαι¹⁹ πόρνοις·²⁰ καὶ οὐ 9
 πάντως²¹ τοῖς πόρνοις²⁰ τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις,²² ἢ
 ἄρπαξιν,²³ ἢ εἰδωλολάτραις·²⁴ ἐπεὶ²⁵ ὀφείλετε²⁶ ἄρα²⁷ ἐκ τοῦ κόσμου
 ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι,¹⁹ ἐάν τις 11
 ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος²⁸ ἢ πόρνος,²⁰ ἢ πλεονέκτης,²² ἢ εἰδωλολάτρης,
 ἢ λοιδόρος,²⁹ ἢ μέθυσος,³⁰ ἢ ἄρπαξ·²³ τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν.³¹ 12
 Τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω³² ὑμεῖς κρίνετε; Τοὺς 13
 δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρίνει. Καὶ ἐξαρεῖτε³³ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

¹ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ² ὄλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ³ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ⁴ μικρός, small, little. ⁵ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ⁶ φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ⁷ ζυμός, leaven, ferment. ⁸ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ⁹ παλαιός, old, ancient. ¹⁰ νέος, new, young. ¹¹ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ¹² πάσχα, τό, passover, passover feast. ¹³ θύω, sacrifice, kill. ¹⁴ ἐορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ¹⁵ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁶ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ¹⁷ εἰλικρίνεια, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ¹⁸ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁹ συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ²⁰ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ²¹ πάντως, altogether, by all means. ²² πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ²³ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ²⁴ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²⁵ ἐπεὶ, when, since. ²⁶ ὀφείλω, owe, ought. ²⁷ ἄρα, so, then. ²⁸ ὀνομάζω, name, give a name to. ²⁹ λοιδόρος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ³⁰ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ³¹ συνεσθίω, eat with. ³² ἔσω, within, inside. ³³ ἐξαίρω, remove, drive away.

Τολμᾷ¹ τις ὑμῶν, πράγμα² ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν **6**
 ἀδίκων,³ καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον **2**
 κρινούσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοι⁴ ἔστε κριτηρίων⁵
 ἐλαχίστων;⁶ Οὐκ οἶδατε ὅτι ἀγγέλους κρινούμεν; Μήτι⁷ γέ⁸ βιωτικά⁹ **3**
 ; Βιωτικά⁹ μὲν οὖν κριτήρια⁵ ἂν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους¹⁰ ἐν τῇ **4**
 ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε.¹¹ Πρὸς ἐντροπὴν¹² ὑμῖν λέγω. Οὕτως **5**
 οὐκ ἔνι¹³ ἐν ὑμῖν σοφὸς¹⁴ οὐδὲ εἷς, ὃς δυνήσεται διακρίναι¹⁵ ἀνά¹⁶
 μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, **6**
 καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων;¹⁷ Ἦδη μὲν οὖν ὅλως¹⁸ ἥττημα¹⁹ ὑμῖν ἐστίν, **7**
 ὅτι κρίματα²⁰ ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε;²¹ Διὰ
 τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε;²² Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε²¹ καὶ **8**
 ἀποστερεῖτε,²² καὶ ταῦτα ἀδελφούς. Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι ἄδικοι³ **9**
 βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν;²³ Μὴ πλανᾶσθε:²⁴ οὔτε πόρνοι,
 οὔτε εἰδωλολάτραι,²⁶ οὔτε μοιχοί,²⁷ οὔτε μαλακοί,²⁸ οὔτε
 ἀρσενικοῖται,²⁹ οὔτε πλεονέκται,³⁰ οὔτε κλέπται,³¹ οὔτε μέθυσοι,³² οὐ **10**
 λοῖδοροι,³³ οὐχ ἄρπαγες,³⁴ βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.²³ Καὶ **11**
 ταῦτά τινες ἦτε: ἀλλὰ ἀπελούσασθε,³⁵ ἀλλὰ ἡγιασθητε,³⁶ ἀλλ'
 ἐδικαιώθητε³⁷ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι
 τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

¹ τολμᾶω, dare, endure. ² πράγμα, τος, τό, deed, matter. ³ ἄδικος, unjust, unrighteous. ⁴ ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ⁵ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ⁶ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁷ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁸ γέ, indeed, at least. ⁹ βιωτικός, matter of daily life, life. ¹⁰ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹¹ καθίζω, you sit. ¹² ἐντροπή, ἧς, ἡ, shame, humiliation. ¹³ ἐνι, there is in, is present. ¹⁴ σοφός, wise. ¹⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁶ ἀνά, upwards, upon. ¹⁷ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁸ ὅλως, altogether, completely. ¹⁹ ἥττημα, τος, τό, loss, failure. ²⁰ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ²¹ ἀδικέω, do wrong, harm. ²² ἀποστερέω, defraud, deprive of. ²³ κληρονομέω, inherit, obtain. ²⁴ πλανᾶω, deceive, lead astray. ²⁵ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ²⁶ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²⁷ μοιχός, ου, ὁ, adulterer. ²⁸ μαλακός, soft, effeminate. ²⁹ ἀρσενικοῖτης, ου, ὁ, male engaging in same-sex sexual activity. ³⁰ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ³¹ κλέπτης, ου, ὁ, thief. ³² μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ³³ λοῖδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ³⁴ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ³⁵ ἀπολούω, wash off, wash away. ³⁶ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ³⁷ δικαιόω, justify, pronounce righteous.

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει·² πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' 12
οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι³ ὑπό τινος. Τὰ βρώματα⁴ τῇ κοιλίᾳ,⁵ καὶ 13
ἡ κοιλία⁵ τοῖς βρώμασιν·⁴ ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει.
Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ,⁷ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι·
ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἡγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ⁸ διὰ τῆς δυνάμεως 14
αὐτοῦ. Οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη⁹ χριστοῦ ἐστιν; Ἄρας 15
οὖν τὰ μέλη⁹ τοῦ χριστοῦ ποιήσω πόρνης¹⁰ μέλη;⁹ Μὴ γένοιτο. Οὐκ 16
οἶδατε ὅτι ὁ κολλώμενος¹¹ τῇ πόρνῃ¹⁰ ἐν σώμα ἐστιν; Ἔσονται γάρ,
φησὶν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ κολλώμενος¹¹ τῷ κυρίῳ ἐν 17
πνεύμα ἐστιν. Φεύγετε¹² τὴν πορνείαν.⁷ Πᾶν ἁμάρτημα¹³ ὃ ἐὰν 18
ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς¹⁴ τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων¹⁵ εἰς τὸ
ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει.¹⁶ Ἡ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς¹⁷ τοῦ 19
ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ
ἐαυτῶν, ἡγοράσθητε¹⁸ γὰρ τιμῆς·¹⁹ δοξάσατε δὴ²⁰ τὸν θεὸν ἐν τῷ 20
σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἃτινά ἐστιν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι.²¹ 7
Διὰ δὲ τὰς πορνείας⁷ ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχέτω, καὶ ἐκάστη
τὸν ἴδιον ἄνδρα ἔχέτω. Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην²² εὖνοιαν 3
ἀποδιδότω·²⁴ ὁμοίως²⁵ δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου 4

¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ⁴ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ⁶ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁷ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁸ ἐξεγείρω, raise, raise up. ⁹ μέλος, ους, τό, member, limb. ¹⁰ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ¹¹ κολλάω, glue, cleave. ¹² φεύγω, flee, escape. ¹³ ἁμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ¹⁴ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁵ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ¹⁶ ἁμαρτάνω, sin. ¹⁷ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ¹⁸ ἀγοράζω, buy. ¹⁹ τιμή, ἡς, ἡ, honor, price. ²⁰ δὴ, also, indeed. ²¹ ἅπτομαι, touch or handle. ²² ὀφείλω, owe, ought. ²³ εὖνοια, ας, ἡ, favor, affection. ²⁴ ἀποδίδωμι, give back, pay. ²⁵ ὁμοίως, likewise, in like manner.

σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹ ἀλλ' ὁ ἀνὴρ· ὁμοίως² δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ
ιδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹ ἀλλ' ἡ γυνή. Μὴ ἀποστερεῖτε³ 5
ἀλλήλους, εἰ μήτι⁴ ἂν ἐκ συμφώνου⁵ πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε⁶ τῇ
νηστείᾳ⁷ καὶ τῇ προσευχῇ,⁸ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε,⁹ ἵνα
μὴ πειράζῃ¹⁰ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς¹¹ διὰ τὴν ἀκρασίαν¹² ὑμῶν. Τοῦτο δὲ 6
λέγω κατὰ συγγνώμην,¹³ οὐ κατ' ἐπιταγὴν.¹⁴ Θέλω γὰρ πάντας 7
ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν·¹⁵ ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα¹⁶ ἔχει
ἐκ θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως,¹⁷ ὃς δὲ οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις¹⁸ καὶ ταῖς χήραις,¹⁹ καλὸν αὐτοῖς ἐστὶν ἐὰν 8
μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ. Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται,²⁰ γαμησάτωσαν·²¹ 9
κρεῖσσον²² γὰρ ἐστὶν γαμῆσαι²¹ ἢ πυροῦσθαι.²³ Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν²¹ 10
παραγγέλλω,²⁴ οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ
χωρισθῆναι·²⁵ ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ,²⁵ μενέτω ἄγαμος,¹⁸ ἢ τῷ ἀνδρὶ 11
καταλλαγῇτω²⁶ – καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ 12
λέγω, οὐχ ὁ κύριος· εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον,²⁷ καὶ αὐτὴ
συνευδοκεῖ²⁸ οἰκεῖν²⁹ μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἣτις 13
ἔχει ἄνδρα ἄπιστον,²⁷ καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ²⁸ οἰκεῖν²⁹ μετ' αὐτῆς, μὴ
ἀφιέτω αὐτόν. Ἑγιάσται³⁰ γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος²⁷ ἐν τῇ γυναικί, καὶ 14

¹ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ² ὁμοίως, likewise, in like manner. ³ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ⁴ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁵ συμφώνως, attuned to, harmonious. ⁶ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ⁷ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ⁸ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ⁹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁰ πειράζω, test, tempt. ¹¹ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ¹² ἀκρασία, ας, ἡ, lack of self-control, self-indulgence. ¹³ συγγνώμη, ἡς, ἡ, concession, indulgence. ¹⁴ ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ¹⁵ ἐμαυτοῦ, of myself. ¹⁶ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁷ οὕτως, thus, so. ¹⁸ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ¹⁹ χήρα, ας, ἡ, widow. ²⁰ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ²¹ γαμέω, marry. ²² κρεῖσσων, stronger, more excellent. ²³ πυρόω, burn, am purified by fire. ²⁴ παραγγέλλω, order, command. ²⁵ χωρίζω, separate, depart. ²⁶ καταλλάσσω, reconcile. ²⁷ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ²⁸ συνευδοκέω, consent, approve. ²⁹ οἰκέω, inhabit, dwell. ³⁰ ἁγιάζω, make holy, consecrate.

ἡγιασται¹ ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος² ἐν τῷ ἀνδρί: ἐπεὶ³ ἄρα⁴ τὰ τέκνα ὑμῶν
 ἀκάθαρτά⁵ ἐστίν, νῦν δὲ ἁγία ἐστίν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος² χωρίζεται,⁶ 15
 χωρίζεσθω.⁶ Οὐ δεδούλωται⁷ ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφή⁸ ἐν τοῖς τοιούτοις:
 ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα 16
 σώσεις; Ἡ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς 17
 ἐμέρισεν⁹ ὁ θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ κύριος, οὕτως περιπατεῖτω.
 Καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.¹⁰ 18
 Περιτετμημένος¹¹ τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω.¹² Ἐν ἀκροβυστίᾳ¹³ τις
 ἐκλήθη; Μὴ περιτεμνέσθω.¹¹ Ἡ περιτομὴ¹⁴ οὐδέν ἐστίν, καὶ ἡ 19
 ἀκροβυστία¹³ οὐδέν ἐστίν, ἀλλὰ τήρησις¹⁵ ἐντολῶν θεοῦ. Ἐκαστος ἐν 20
 τῇ κλήσει¹⁶ ἢ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. Δοῦλος ἐκλήθη; Μὴ σοι 21
 μελέτω:¹⁷ ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος¹⁸ γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι.¹⁹ 22
 Ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος²⁰ κυρίου ἐστίν: ὁμοίως
 καὶ ὁ ἐλεύθερος¹⁸ κληθεὶς, δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς²² ἡγοράσθητε: 23
 μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν 24
 τούτῳ μενέτω παρὰ θεῶ.

Περὶ δὲ τῶν παρθένων²⁴ ἐπιταγὴν²⁵ κυρίου οὐκ ἔχω: γνώμην²⁶ δὲ δίδωμι 25
 ὡς ἡλεημένος²⁷ ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω²⁸ οὖν τοῦτο καλὸν 26
 ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστώσαν²⁹ ἀνάγκην,³⁰ ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ

¹ ἡγιαζω, make holy, consecrate. ² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ³ ἐπεὶ, when, since. ⁴ ἄρα, so, then. ⁵ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁶ χωρίζω, separate, depart. ⁷ δουλῶ, enslave, bring under subjection. ⁸ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ⁹ μερίζω, divide, part. ¹⁰ διατάσσω, command, give orders to. ¹¹ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ¹² ἐπισπάσμαι, become uncircumcised. ¹³ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹⁴ περιτομή, ἡς, ἡ, circumcision. ¹⁵ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ¹⁶ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁷ μέλει, it is a care, it concerns. ¹⁸ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁹ χρᾶμαι, use, make use of. ²⁰ ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman. ²¹ ὁμοίως, likewise, in like manner. ²² τιμή, ἡς, ἡ, honor, price. ²³ ἀγοράζω, buy. ²⁴ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ²⁵ ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ²⁶ γνώμη, ἡς, ἡ, purpose, opinion. ²⁷ ἐλέεω, have mercy, pity. ²⁸ νομίζω, suppose, think. ²⁹ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ³⁰ ἀνάγκη, ἡς, ἡ, necessity, distress.

οὕτως¹ εἶναι. Δέδεσαι² γυναικί; Μὴ ζήτει λύσιν.³ Λέλυσαι⁴ ἀπὸ 27
 γυναικός; Μὴ ζήτει γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ γήμης,⁵ οὐχ ἡμαρτες⁶ καὶ 28
 ἐὰν γήμῃ⁵ ἢ παρθένος,⁷ οὐχ ἡμαρτεν.⁶ Θλίψιν⁸ δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ
 τοιοῦτοι: ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.⁹ Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς 29
 συνεσταλμένος:¹⁰ τὸ λοιπὸν ἐστὶν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὥς μὴ
 ἔχοντες ὦσιν: καὶ οἱ κλαίοντες,¹¹ ὥς μὴ κλαίοντες:¹¹ καὶ οἱ χαίροντες, 30
 ὥς μὴ χαίροντες: καὶ οἱ ἀγοράζοντες,¹² ὥς μὴ κατέχοντες:¹³ καὶ οἱ 31
 χρώμενοι¹⁴ τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὥς μὴ καταχρώμενοι:¹⁵ παράγῃ¹⁶ γὰρ
 τὸ σχῆμα¹⁷ τοῦ κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους¹⁸ εἶναι. Ὁ 32
 ἄγαμος¹⁹ μεριμνᾷ²⁰ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει²¹ τῷ κυρίῳ: ὁ δὲ 33
 γαμήσας⁵ μεριμνᾷ²⁰ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει²¹ τῇ γυναικί. 34
 Μεμέρισται²² καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος.⁷ Ἡ ἄγαμος¹⁹ μεριμνᾷ²⁰ τὰ
 τοῦ κυρίου, ἵνα ᾗ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι: ἡ δὲ γαμήσασα⁵
 μεριμνᾷ²⁰ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει²¹ τῷ ἀνδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ 35
 ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον²³ λέγω: οὐχ ἵνα βρόχον²⁴ ὑμῖν ἐπιβάλω,²⁵
 ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον²⁶ καὶ εὐπρόσεδρον²⁷ τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως.
 Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν²⁹ ἐπὶ τὴν παρθένον⁷ αὐτοῦ νομίζει,³⁰ ἐὰν ᾗ 36
 ὑπέρακμος,³¹ καὶ οὕτως ὀφείλει³² γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω: οὐχ
 ἀμαρτάνει:⁶ γαμείτωσαν.⁵ Ὃς δὲ ἔστηκεν ἐδραῖος³³ ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ 37

¹ οὕτως, thus, so. ² δέω, bind, tie. ³ λύσις, εως, ἡ, release, separation. ⁴ λύω, untie, loose. ⁵ γαμέω, marry. ⁶ ἀμαρτάνω, sin. ⁷ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ⁸ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ⁹ φείδομαι, spare, abstain. ¹⁰ συστέλλω, limit, shorten. ¹¹ κλαίω, weep, weep for. ¹² ἀγοράζω, buy. ¹³ κατέχω, hold back, hold fast. ¹⁴ χρᾶμαι, use, make use of. ¹⁵ καταχράομαι, make full use of, use up. ¹⁶ παράγω, pass by, depart. ¹⁷ σχῆμα, τος, τό, outward appearance, form. ¹⁸ ἀμερίμνος, free from care, free from anxiety. ¹⁹ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ²⁰ μεριμνάω, be anxious, distracted. ²¹ ἀρέσκω, please, serve. ²² μερίζω, divide, part. ²³ συμφέρω, bring together, it is profitable. ²⁴ βρόχος, ου, ὁ, noose, noose or snare. ²⁵ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ²⁶ εὐσχήμων, honorable. ²⁷ εὐπρόσεδρος, devoted. ²⁸ ἀπερισπάστως, without distraction. ²⁹ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ³⁰ νομίζω, suppose, think. ³¹ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ³² ὀφείλω, owe, ought. ³³ ἐδραῖος, steadfast, firm.

ἔχων ἀνάγκην,¹ ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο
 κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον,²
 καλῶς³ ποιεῖ. Ὡστε καὶ ὁ ἐγκαμίζων⁴ καλῶς³ ποιεῖ: ὁ δὲ μὴ 38
 ἐγκαμίζων⁴ κρείσσον⁵ ποιεῖ. Γυνὴ δέδεταί⁶ νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ 39
 ἀνὴρ αὐτῆς: ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθῇ⁷ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα⁸ ἐστὶν ᾧ θέλει
 γαμηθῆναι,⁹ μόνον ἐν κυρίῳ. Μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτως μείνη, 40
 κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην:¹⁰ δοκῶ δὲ καὶ γὰρ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων,¹¹ οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκιν¹² ἔχομεν. Ἡ 8
 γινῶσις¹² φυσιοῖ,¹³ ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.¹⁴ Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, 2
 οὐδέπω¹⁵ οὐδὲν ἔγνωκεν καθὼς δεῖ γινῶναι: εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, 3
 οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως¹⁶ οὗν τῶν 4
 εἰδωλοθύτων,¹¹ οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδωλον¹⁷ ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς
 θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. Καὶ γὰρ εἶπερ¹⁸ εἰσὶν λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν 5
 οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς: ὥσπερ¹⁹ εἰσὶν θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί: 6
 ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν: καὶ
 εἷς κύριος Ἰησοῦς χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. Ἀλλ' 7
 οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γινῶσις:¹² τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει²⁰ τοῦ εἰδώλου¹⁷ ἕως
 ἄρτι²¹ ὡς εἰδωλόθυτον¹¹ ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις²⁰ αὐτῶν ἀσθενῆς
 οὕσα μολύνεται.²³ Βρώμα²⁴ δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησιν²⁵ τῷ θεῷ: οὔτε γὰρ 8

¹ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ² παρθένος, ου, ἡ, virgin. ³ καλῶς, rightly, well. ⁴ ἐγκαμίζω, give in marriage, marry. ⁵ κρείσσων, stronger, more excellent. ⁶ δέω, bind, tie. ⁷ κοιμάμαι, sleep, fall asleep. ⁸ ἐλευθέρος, free, delivered from obligation. ⁹ γαμέω, marry. ¹⁰ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ¹¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹² γινῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹³ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁴ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁵ οὐδέπω, not yet, still not. ¹⁶ βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ¹⁷ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁸ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ¹⁹ ὥσπερ, just as, even as. ²⁰ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ²¹ ἄρτι, now, just now. ²² ἀσθενής, weak, infirm. ²³ μολύνω, stain, soil. ²⁴ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ²⁵ παρίστημι, be present, stand by.

ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,¹ οὐτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα.² 9

Βλέπετε δὲ μήπως³ ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα⁴ γένηται τοῖς

ἀσθενούσιν.⁵ Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γνῶσιν⁶ ἐν εἰδωλείῳ⁷ 10

κατακείμενον,⁸ οὐχὶ ἡ συνείδησις⁹ αὐτοῦ ἀσθενούς¹⁰ ὄντος

οἰκοδομηθήσεται¹¹ εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα¹² ἐσθίειν; Καὶ ἀπολείται ὁ 11

ἀσθενῶν⁵ ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ¹³ γνώσει,⁶ δι' ὃν χριστὸς ἀπέθανεν; 12

Οὕτως δὲ ἀμαρτάνοντες¹⁴ εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες¹⁵ αὐτῶν

τὴν συνείδησιν⁹ ἀσθενούσαν,⁵ εἰς χριστὸν ἀμαρτάνετε.¹⁴ Διόπερ¹⁶ εἰ 13

βρῶμα¹⁷ σκανδαλίζει¹⁸ τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα¹⁹ εἰς τὸν

αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.¹⁸

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;²⁰ Οὐχὶ Ἰησοῦν χριστὸν τὸν 9

κύριον ἡμῶν ἐώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; Εἰ 2

ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε²¹ ὑμῖν εἰμι: ἡ γὰρ σφραγὶς²² τῆς

ἐμῆς ἀποστολῆς²³ ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία²⁴ τοῖς ἐμέ 3

ἀνακρίνουσιν²⁵ αὕτη ἐστίν. Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν 4

; Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν²⁶ γυναῖκα περιάγειν,²⁷ ὥς καὶ οἱ 5

λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ Κηφᾶς;²⁸ Ἡ μόνος 6

ἐγὼ καὶ Βαρνάβας²⁹ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;³⁰ Τίς 7

¹ περισσεύω, abound, be rich. ² ὑστερέω, lack, need. ³ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ⁴ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ⁵ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁶ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁷ εἰδωλεῖον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ⁸ κατὰκειμαι, lie down, lie sick. ⁹ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ¹⁰ ἀσθενής, weak, infirm. ¹¹ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹² εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹³ σός, your, yours. ¹⁴ ἀμαρτάνω, sin. ¹⁵ τύπτω, smite, beat. ¹⁶ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹⁷ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁸ σκανδαλίζω, cause to stumble. ¹⁹ κρέας, τό, meat, flesh. ²⁰ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ²¹ γε, indeed, at least. ²² σφραγίς, ἰδος, ἡ, seal, signet ring. ²³ ἀποστολή, ἡς, ἡ, apostleship, commission. ²⁴ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ²⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²⁶ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ²⁷ περιάγω, lead around, go about. ²⁸ Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ²⁹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ³⁰ ἐργάζομαι, work, word.

στρατεύεται¹ ἰδίοις ὀψωνίοις² ποτέ;³ Τίς φυτεύει⁴ ἀμπελώνα,⁵ καὶ ἐκ
τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἡ τίς ποιμαίνει⁶ ποίμνην,⁷ καὶ ἐκ τοῦ
γάλακτος⁸ τῆς ποίμνης⁷ οὐκ ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; 8
Ἡ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ 9
γέγραπται, Οὐ φιμώσεις⁹ βοῦν¹⁰ ἀλοῶντα.¹¹ Μὴ τῶν βοῶν¹⁰ μέλει¹²
τῷ θεῷ; Ἡ δι' ἡμᾶς πάντως¹³ λέγει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' 10
ἐλπίδι ὀφείλει¹⁴ ὁ ἀροτριῶν¹⁵ ἀροτριᾶν,¹⁵ καὶ ὁ ἀλοῶν¹¹ τῆς ἐλπίδος
αὐτοῦ μετέχειν¹⁶ ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ¹⁷ 11
ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ¹⁸ θερίσομεν;¹⁹ Εἰ ἄλλοι 12
τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν,¹⁶ οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ
ἐχρησάμεθα²⁰ τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν,²¹ ἵνα μὴ
ἐγκοπὴν²² τινα δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ 13
τὰ ἱερὰ²³ ἐργαζόμενοι²⁴ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ²⁵
προσεδρεύοντες²⁶ τῷ θυσιαστηρίῳ²⁵ συμμερίζονται;²⁷ Οὕτως καὶ ὁ 14
κύριος διέταξεν²⁸ τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν²⁹ ἐκ τοῦ
εὐαγγελίου ζῆν. Ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην²⁰ τούτων: οὐκ ἔγραψα δὲ 15
ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί: καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν,
ἢ τὸ καύχημά³⁰ μου ἵνα τις κενώσῃ.³¹ Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ 16
ἔστιν μοι καύχημα:³⁰ ἀνάγκη³² γάρ μοι ἐπίκειται: οὐαὶ³⁴ δέ μοι ἐστίν,

¹ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ² ὀψώνιον, ου, τό, compensation, wages. ³ ποτέ, once, at some time. ⁴ φυτεύω, plant. ⁵ ἀμπελών, ὠνος, ὁ, vineyard. ⁶ ποιμαίνω, shepherd, rule. ⁷ ποίμνη, ης, ἡ, flock. ⁸ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁹ φιμώω, muzzle, silence. ¹⁰ βοῦς, ὁ, ox, cow. ¹¹ ἀλοάω, thresh. ¹² μέλει, it is a care, it concerns. ¹³ πάντως, altogether, by all means. ¹⁴ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁵ ἀροτριάω, plow. ¹⁶ μετέχω, partake of, share in. ¹⁷ πνευματικός, spiritual. ¹⁸ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹⁹ θερίζω, reap, gather. ²⁰ χρᾶμαι, use, make use of. ²¹ στέγω, endure, bear. ²² ἐγκοπὴ, ης, ἡ, hindrance, impediment. ²³ ἱερός, holy, sacred. ²⁴ ἐργάζομαι, work, word. ²⁵ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ²⁶ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ²⁷ συμμερίζομαι, partake with. ²⁸ διατάσσω, command, give orders to. ²⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³⁰ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ³¹ κενώω, empty, make void. ³² ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ³³ ἐπικείμεαι, lie on, lie upon. ³⁴ οὐαί, woe! alas! woe!

ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἐκὼν¹ τοῦτο πράσσω,² μισθὸν³ ἔχω· εἰ 17
 δὲ ἄκων,⁴ οἰκονομίαν⁵ πεπίστευμαι. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός;³ ἵνα 18
 εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον⁶ θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ
 μὴ καταχρῆσασθαι⁷ τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος⁸ 19
 γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἑμαυτὸν⁹ ἐδούλωσα,¹⁰ ἵνα τοὺς πλείονας
 κερδήσω.¹¹ Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους 20
 κερδήσω·¹¹ τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον
 κερδήσω·¹¹ τοῖς ἀνόμοις¹² ὡς ἄνομος,¹² μὴ ὢν ἄνομος¹² θεῷ ἀλλ' 21
 ἔννομος¹³ χριστῷ, ἵνα κερδήσω¹¹ ἀνόμους.¹² Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν 22
 ὡς ἀσθενής,¹⁴ ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς¹⁴ κερδήσω.¹¹ Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ
 πάντα, ἵνα πάντως¹⁵ τινὰς σώσω. Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, 23
 ἵνα συγκοινωνὸς¹⁶ αὐτοῦ γένωμαι. Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ¹⁷ 24
 τρέχοντες¹⁸ πάντες μὲν τρέχουσιν,¹⁹ εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον;²⁰
 Οὕτως τρέχετε,²¹ ἵνα καταλάβητε.²² Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος²³ πάντα 25
 ἐγκρατεύεται·²⁴ ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν²⁵ στέφανον²⁶ λάβωσιν,
 ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον.²⁷ Ἐγὼ τοίνυν²⁸ οὕτως τρέχω²⁹ ὡς οὐκ ἀδήλως·³⁰ 26
 οὕτως πυκτεύω,³¹ ὡς οὐκ ἀέρα³² δέρων·³³ ἀλλ' ὑπωπιάζω³⁴ μου τὸ 27
 σῶμα καὶ δουλαγωγῶ,³⁵ μήπως,³⁶ ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος³⁷
 γένωμαι.

¹ ἐκὼν, of one's own free will, voluntarily. ² πράσσω, do, perform. ³ μισθός, οὐ, ὁ, wages, reward. ⁴ ἄκων, unwilling. ⁵ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁶ ἀδάπανος, free, free of charge. ⁷ καταχράσσομαι, make full use of, use up. ⁸ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁹ ἑμαυτοῦ, of myself. ¹⁰ δουλῶ, enslave, bring under subjection. ¹¹ κερδαίνω, gain, win. ¹² ἄνομος, lawless, without law. ¹³ ἔννομος, legal, lawful. ¹⁴ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁵ πάντως, altogether, by all means. ¹⁶ συγκοινωνός, οὐ, ὁ, partaker, participant. ¹⁷ στάδιον, οὐ, τό, stadia, length of a stadium. ¹⁸ τρέχω, run, exercise myself. ¹⁹ τρέχω, they run. ²⁰ βραβεῖον, οὐ, τό, prize. ²¹ τρέχω, you run. ²² καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ²³ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ²⁴ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ²⁵ φθαρτός, perishable, corruptible. ²⁶ στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ²⁷ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ²⁸ τοίνυν, accordingly, therefore. ²⁹ τρέχω, I run. ³⁰ ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ³¹ πυκτεύω, box. ³² ἀήρ, ος, ὁ, air. ³³ δέρω, beat, flay. ³⁴ ὑπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ³⁵ δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ³⁶ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ³⁷ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν,¹ ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ **10**
 τὴν νεφέλῃν² ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον,³ καὶ **2**
 πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ² καὶ ἐν τῇ
 θαλάσσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα⁴ πνευματικὸν⁵ ἔφαγον, καὶ **3**
 πάντες τὸ αὐτὸ πόμα⁶ πνευματικὸν⁵ ἔπιον: ἔπινον γὰρ ἐκ
 πνευματικῆς⁵ ἀκολουθούσης πέτρας:⁷ ἡ δὲ πέτρα⁷ ἦν ὁ χριστός. Ἄλλ’ **5**
 οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν⁸ ὁ θεός: κατεστρώθησαν⁹ γὰρ
 ἐν τῇ ἐρήμῳ.¹⁰ Ταῦτα δὲ τύποι¹¹ ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι **6**
 ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς¹² κακῶν, καθὼς κακεῖνοι¹³ ἐπεθύμησαν.¹⁴ Μηδὲ **7**
 εἰδωλολάτραι¹⁵ γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν: ὥσπερ¹⁶ γέγραπται,
 Ἐκάθισεν¹⁷ ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.¹⁸ Μηδὲ **8**
 πορνεύωμεν,¹⁹ καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν,¹⁹ καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ
 ἡμέρᾳ εἴκοσι²⁰ τρεῖς χιλιάδες.²¹ Μηδὲ ἐκπειράζωμεν²² τὸν χριστόν, **9**
 καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρασαν,²³ καὶ ὑπὸ τῶν ὄφειν²⁴ ἀπώλοντο. **10**
 Μηδὲ γογγύζετε,²⁵ καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν,²⁵ καὶ
 ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.²⁶ Ταῦτα δὲ πάντα τύποι¹¹ **11**
 συνέβαινον²⁷ ἐκείνοις: ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν²⁸ ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ
 τέλη²⁹ τῶν αἰώνων κατήντησεν.³⁰ Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω **12**
 μὴ πέση. Πειρασμὸς³¹ ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος:³² πιστὸς **13**

¹ ἀγνοέω, not know, be unaware. ² νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ³ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁴ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ πνευματικός, spiritual. ⁶ πόμα, τος, τό, drink. ⁷ πέτρα, ας, ἡ, rock. ⁸ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ⁹ καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ¹⁰ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹¹ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹² ἐπιθυμητής, οὔ, ὁ, one who desires, eager desirer of. ¹³ κακεῖνος, and he, and she. ¹⁴ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁵ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ¹⁶ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁷ καθίζω, seat, sit. ¹⁸ παίζω, play, amuse oneself. ¹⁹ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ²⁰ εἴκοσι, twenty, 20. ²¹ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ²² ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ²³ πειράζω, test, tempt. ²⁴ ὄφις, εως, ὁ, snake, serpent. ²⁵ γογγύζω, mutter, murmur. ²⁶ ὀλοθρευτής, οὔ, ὁ, destroyer. ²⁷ συμβαίνω, come together, come to pass. ²⁸ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ²⁹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ³⁰ καταντάω, come to, arrive. ³¹ πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ³² ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings.

δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἐάσει¹ ὑμᾶς πειρασθῆναι² ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ³ καὶ τὴν ἔκβασιν,⁴ τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν.⁵

Διόπερ,⁶ ἀγαπητοί μου, φεύγετε⁷ ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.⁸ Ὡς 14
φρονίμοις⁹ λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. Τὸ ποτήριον¹⁰ τῆς εὐλογίας¹¹ 16
ὃ εὐλογοῦμεν,¹² οὐχὶ κοινωνία¹³ τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Τὸν
ἄρτον ὃν κλάωμεν,¹⁴ οὐχὶ κοινωνία¹³ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; 17
Ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα, οἱ πολλοὶ ἐσμεν: οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς
ἄρτου μετέχομεν.¹⁵ Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα: οὐχὶ οἱ 18
ἐσθιόντες τὰς θυσίας¹⁶ κοινωνοὶ¹⁷ τοῦ θυσιαστηρίου¹⁸ εἰσίν; Τί οὖν 19
φημι; Ὅτι εἰδωλόν¹⁹ τί ἐστίν; Ἡ ὅτι εἰδωλόθυτόν²⁰ τί ἐστίν; Ἀλλ' ὅτι 20
ἃ θύει²¹ τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει,²¹ καὶ οὐ θεῶ: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς
κοινωνοὺς¹⁷ τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον¹⁰ κυρίου 21
πίνειν καὶ ποτήριον¹⁰ δαιμονίων: οὐ δύνασθε τραπέζης²² κυρίου
μετέχειν¹⁵ καὶ τραπέζης²² δαιμονίων. Ἡ παραζηλοῦμεν²³ τὸν κύριον; 22
Μὴ ἰσχυρότεροι²⁴ αὐτοῦ ἐσμέν;

¹ ἐάω, permit, allow. ² πειράζω, test, tempt. ³ πειρασμός, οὐ, ὁ, temptation, trial. ⁴ ἔκβασις, εως, ἡ, outcome, way out. ⁵ ὑποφέρω, endure, bear up under. ⁶ διόπερ, therefore, for this very reason. ⁷ φεύγω, flee, escape. ⁸ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ⁹ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁰ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ¹¹ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹² εὐλογέω, bless. ¹³ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ¹⁴ κλάω, break. ¹⁵ μετέχω, partake of, share in. ¹⁶ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹⁷ κοινωνός, οὐ, ὁ, partner, sharer. ¹⁸ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ¹⁹ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ²⁰ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ²¹ θύω, sacrifice, kill. ²² τράπεζα, ης, ἡ, table. ²³ παραζηλώω, provoke to jealousy, make jealous. ²⁴ ἰσχυρός, strong, mighty.

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει.² Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ 23
 ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.³ Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ 24
 ἑτέρου ἕκαστος. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ⁴ πωλούμενον⁵ ἐσθίετε, μηδὲν 25
 ἀνακρίνοντες⁶ διὰ τὴν συνείδησιν.⁷ Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ 26
 πλήρωμα⁸ αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων,⁹ καὶ θέλετε 27
 πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον¹⁰ ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν
 ἀνακρίνοντες⁶ διὰ τὴν συνείδησιν.⁷ Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, Τοῦτο 28
 εἰδωλόθυτόν¹¹ ἐστίν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα¹² καὶ τὴν
 συνείδησιν.⁷ Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα⁸ αὐτῆς. 29
 Συνείδησιν⁷ δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου: ἵνα τί
 γὰρ ἡ ἐλευθερία¹³ μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως;⁷ Εἰ ἐγὼ 30
 χάριτι μετέχω,¹⁴ τί βλασφημοῦμαι¹⁵ ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;¹⁶ Εἴτε 31
 οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. 32
 Ἀπρόσκοποι¹⁷ γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἑλλησιν¹⁸ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ
 τοῦ θεοῦ: καθὼς καὶ ἐγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω,¹⁹ μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ²⁰ 33
 συμφέρον,² ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

Μιμηταί²¹ μου γίνεσθε, καθὼς καὶ ἐγὼ χριστοῦ.

11

¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁴ μάκελλον, οὐ, τό, meat market, food market. ⁵ πωλέω, sell. ⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ συνείδησις, εὖ, ἡ, conscience. ⁸ πλήρωμα, τὸς, τό, fullness, fulfillment. ⁹ ἀπίστος, unbelieving, faithless. ¹⁰ παρατίθημι, set before, entrust. ¹¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹² μηνύω, make known, report. ¹³ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ¹⁴ μετέχω, partake of, share in. ¹⁵ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹⁷ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ¹⁸ Ἑλληνας, ἡ, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁹ ἀρέσκω, please, serve. ²⁰ ἑμαυτοῦ, of myself. ²¹ μιμητής, οὐ, ὁ, imitator.

Ἐπαινῶ¹ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε,² καὶ καθὼς 2
 παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις³ κατέχετε.⁴ Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, 3
 ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ χριστός ἐστιν: κεφαλὴ δὲ γυναικός, ὁ
 ἀνὴρ: κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ 4
 προφητεύων,⁵ κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει⁶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.
 Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα⁵ ἀκατακαλύπτῳ⁷ τῇ 5
 κεφαλῇ, καταισχύνει⁶ τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς: ἐν γὰρ ἐστὶν καὶ τὸ αὐτὸ
 τῇ ἐξυρημένῃ.⁸ Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται⁹ γυνή, καὶ κειράσθω:¹⁰ εἰ 6
 δὲ αἰσχρὸν¹¹ γυναικὶ τὸ κείρασθαι¹⁰ ἢ ξυρᾶσθαι,⁸ κατακαλυπτέσθω.⁹ 7
 Ἄνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει¹² κατακαλύπτεσθαι⁹ τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν¹³
 καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων: γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστὶν. Οὐ γὰρ ἐστὶν 8
 ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός: καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη¹⁴ ἀνὴρ 9
 διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα: διὰ τοῦτο ὀφείλει¹² ἡ 10
 γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. Πλὴν¹⁵ οὔτε 11
 ἀνὴρ χωρὶς¹⁶ γυναικός, οὔτε γυνὴ χωρὶς¹⁶ ἀνδρός, ἐν κυρίῳ. Ὡςπερ¹⁷ 12
 γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως¹⁸ καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ
 πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον¹⁹ ἐστὶν γυναῖκα 13
 ἀκατακάλυπτον⁷ τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; Ἡ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις²⁰ 14
 διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ,²¹ ἀτιμία²² αὐτῷ ἐστίν; Γυνὴ δὲ 15
 ἐὰν κομᾷ,²¹ δόξα αὐτῇ ἐστίν. Ὅτι ἡ κόμη²³ ἀντὶ²⁴ περιβολαίου²⁵

¹ ἐπαινέω, praise, commend. ² μιμνήσκομαι, remember, recall. ³ παράδοσις, εὖς, ἡ, tradition, instruction. ⁴ κατέχω, hold back, hold fast. ⁵ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁶ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁷ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁸ ξυράω, shave. ⁹ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹⁰ κείρω, shear, cut off. ¹¹ αἰσχρός, shameful, base. ¹² ὀφείλω, owe, ought. ¹³ εἰκών, ὄνος, ἡ, image, likeness. ¹⁴ κτίζω, create, form. ¹⁵ πλὴν, however, but. ¹⁶ χωρὶς, separate, apart from (gen). ¹⁷ ὥςπερ, just as, even as. ¹⁸ οὕτως, thus, so. ¹⁹ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ²⁰ φύσις, εὖς, ἡ, nature, inherent nature. ²¹ κομάω, have long hair, wear the hair long. ²² ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ²³ κόμη, ης, ἡ, (long) hair, hair. ²⁴ ἀντὶ, instead of, in place of. ²⁵ περιβόλαιον, ου, τό, covering, cloak.

δέδοται. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνηκος¹ εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν² 16
οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων³ οὐκ ἐπαινῶ,⁴ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον⁵ ἀλλ' εἰς 17
τὸ ἥττον⁶ συνέρχεσθε.⁷ Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων⁷ ὑμῶν ἐν 18
ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα⁸ ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος⁹ τι πιστεύω.
Δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις¹⁰ ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι¹¹ φανεροὶ¹² 19
γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων⁷ οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν 20
κυριακὸν¹³ δεῖπνον¹⁴ φαγεῖν. Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον¹⁴ 21
προλαμβάνει¹⁵ ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ,¹⁶ ὃς δὲ μεθύει.¹⁷ Μὴ 22
γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ
θεοῦ καταφρονεῖτε,¹⁸ καὶ καταισχύνετε¹⁹ τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν
εἶπω; Ἐπαινέσω⁴ ὑμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ ἐπαινῶ.⁴ Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον 23
ἀπὸ τοῦ κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ
νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον, καὶ εὐχαριστήσας²¹ ἔκλασεν²² καὶ 24
εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν
κλόμενον:²² τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.²³ Ὡσαύτως²⁴ καὶ 25
τὸ ποτήριον²⁵ μετὰ τὸ δειπνήσαι,²⁶ λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον²⁵ ἡ
καινὴ²⁷ διαθήκη²⁸ ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι: τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις²⁹ ἂν
πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.²³ Ὡσάκις²⁹ γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον 26

¹ φιλόνηκος, quarrelsome, contentious. ² συνήθεια, ας, ἡ, habit, custom. ³ παραγγέλλω, order, command. ⁴ ἐπαινέω, praise, commend. ⁵ κρεῖττον, stronger, more excellent. ⁶ ἥττον, lesser, inferior. ⁷ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁸ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁹ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁰ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ¹¹ δόκιμος, tested, approved. ¹² φανερός, manifest, apparent. ¹³ κυριακός, Lord's, of the Lord. ¹⁴ δεῖπνον, ου, τό, supper, dinner. ¹⁵ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ¹⁶ πεινᾶω, hunger, am hungry. ¹⁷ μεθύω, be drunken, am drunk. ¹⁸ καταφρονέω, think little of, despise. ¹⁹ καταισχύνω, put to shame, shame. ²⁰ παραλαμβάνω, receive, take. ²¹ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ²² κλάω, break. ²³ ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, reminder. ²⁴ ὡσαύτως, likewise. ²⁵ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ²⁶ δειπνέω, eat, dine. ²⁷ καινός, new, fresh. ²⁸ διαθήκη, ης, ἡ, covenant, will. ²⁹ ὡσάκις, as often as.

τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον¹ τοῦτο πίνετε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου
 καταγγέλλετε² ἄχρι³ οὗ ἂν ἔλθῃ. Ὡστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον 27
 ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον¹ τοῦ κυρίου ἀναξίως⁴ τοῦ κυρίου, ἐνοχος⁵ ἔσται
 τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. Δοκιμαζέτω⁶ δὲ ἄνθρωπος 28
 ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου¹
 πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως,⁴ κρίμα⁷ ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ 29
 πίνει, μὴ διακρίνων⁸ τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ 30
 ἀσθενεῖς⁹ καὶ ἄρρωστοι,¹⁰ καὶ κοιμῶνται¹¹ ἱκανοί.¹² Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς 31
 διεκρίνομεν,⁸ οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ κυρίου 32
 παιδεύομεθα,¹³ ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.¹⁴ Ὡστε, 33
 ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι¹⁵ εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε.¹⁶ Εἰ 34
 δέ τις πεινᾷ,¹⁷ ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα⁷ συνέρχησθε.¹⁵ Τὰ δὲ
 λοιπὰ, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.¹⁸

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν,¹⁹ ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.²⁰ Οἶδατε 12
 ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα²¹ τὰ ἄφωνα,²² ὡς ἂν ἤγεσθε,
 ἀπαγόμενοι.²³ Διὸ γνωρίζω²⁴ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν 3
 λέγει Ἀνάθεμα²⁵ Ἰησοῦν: καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, Κύριον Ἰησοῦν,
 εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

¹ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁴ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ⁵ ἐνοχος, involved in, liable. ⁶ δοκιμάζω, prove, approve. ⁷ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁸ διακρίνω, discriminate, judge. ⁹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁰ ἄρρωστος, sick, ill. ¹¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹² ἱκανός, sufficient, able. ¹³ παιδεύω, teach, educate. ¹⁴ κατακρίνω, condemn. ¹⁵ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁶ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹⁷ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁸ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁹ πνευματικός, spiritual. ²⁰ ἀγνοέω, not know, be unaware. ²¹ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ²² ἄφωνος, speechless, mute. ²³ ἀπάγω, lead away, lead. ²⁴ γνωρίζω, make known, declare. ²⁵ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse.

Διαιρέσεις¹ δὲ χαρισμάτων² εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. Καὶ διαιρέσεις¹ 4
 διακονιῶν³ εἰσὶν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. Καὶ διαιρέσεις¹ ἐνεργημάτων⁴ 6
 εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν θεός, ὁ ἐνεργῶν⁵ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐκάστῳ 7
 δὲ δίδεται ἢ φανέρωσις⁶ τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.⁷ Ὡ μὲν 8
 γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος
 γνώσεως,⁸ κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα: ἐτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ 9
 πνεύματι: ἄλλῳ δὲ χαρίσματα² ἰαμάτων⁹ ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: 10
 ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα⁴ δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία,¹⁰ ἄλλῳ δὲ
 διακρίσεις¹¹ πνευμάτων, ἐτέρῳ δὲ γένη¹² γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἐρμηνεία
 γλωσσῶν: πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ⁵ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, 11
 διαιροῦν¹⁴ ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.¹⁵

Καθάπερ¹⁶ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστίν, καὶ μέλη¹⁷ ἔχει πολλά, πάντα δὲ τὰ 12
 μέλη¹⁷ τοῦ σώματος τοῦ ενός, πολλά ὄντα, ἐν ἐστίν σῶμα: οὕτως καὶ
 ὁ χριστός. Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα 13
 ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλληνες,¹⁸ εἴτε δούλοι εἴτε
 ἐλεύθεροι:¹⁹ καὶ πάντες εἰς ἐν πνεῦμα ἐποτίσθημεν.²⁰ Καὶ γὰρ τὸ 14
 σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος¹⁷ ἀλλὰ πολλά. Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, Ὅτι οὐκ 15
 εἰμὶ χεὶρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ
 σώματος; Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς,²¹ Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ 16

¹ διαίρεσις, εως, ἡ, division, variety. ² χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ³ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁴ ἐνεργημα, τος, τό, effect, activity. ⁵ ἐνεργέω, work, effect. ⁶ φανέρωσις, εως, ἡ, disclosure, announcement. ⁷ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁸ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁹ ἰαμα, τος, τό, healing, curing. ¹⁰ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹¹ διάκρισις, εως, ἡ, act of passing judgment. ¹² γένος, ους, τό, race, kind. ¹³ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ¹⁴ διαιρέω, distribute, divide. ¹⁵ βούλομαι, wish, will. ¹⁶ καθάπερ, even as, just as. ¹⁷ μέλος, ους, τό, member, limb. ¹⁸ Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ²⁰ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ²¹ οὖς, ους, τό, ear.

τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Εἰ ὅλον τὸ 17
 σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ¹ ἢ ἀκοή;² Εἰ ὅλον ἀκοή,² ποῦ¹ ἢ ὄσφρησις;³ 18
 Νυνὶ⁴ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη⁵ ἐν ἑκάστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι,
 καθὼς ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος,⁵ ποῦ¹ τὸ σῶμα; Νῦν δὲ 19
 πολλὰ μὲν μέλη,⁵ ἐν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ 21
 χειρί, Χρεῖαν⁶ σου οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, Χρεῖαν⁶
 ὑμῶν οὐκ ἔχω. Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη⁵ τοῦ 22
 σώματος ἀσθενέστερα⁷ ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά⁸ ἐστίν· καὶ ἃ δοκοῦμεν 23
 ἀτιμότερα⁹ εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν¹⁰ περισσοτέραν¹¹
 περιτίθεμεν¹²· καὶ τὰ ἀσχήμονα¹³ ἡμῶν εὐσχημοσύνην¹⁴
 περισσοτέραν¹¹ ἔχει· τὰ δὲ εὐσχήμονα¹⁵ ἡμῶν οὐ χρεῖαν⁶ ἔχει· ἀλλ' ὁ 24
 θεὸς συνεκέρασεν¹⁶ τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι¹⁷ περισσοτέραν¹¹ δοῦς
 τιμὴν,¹⁰ ἵνα μὴ ᾖ σχίσματα¹⁸ ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ 25
 ἀλλήλων μεριμνῶσιν¹⁹ τὰ μέλη.⁵ Καὶ εἴτε πάσχει²⁰ ἐν μέλος,⁵ 26
 συμπάσχει²¹ πάντα τὰ μέλη·⁵ εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος,⁵ συγχαίρει²²
 πάντα τὰ μέλη.⁵ Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα χριστοῦ, καὶ μέλη⁵ ἐκ μέρους.²³ 27
 Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, 28
 δεύτερον²⁴ προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα²⁵ δυνάμεις, εἴτα²⁶
 χαρίσματα²⁷ ἰαμάτων,²⁸ ἀντιλήψεις,²⁹ κυβερνήσεις,³⁰ γένη³¹ γλωσσῶν.

¹ ποῦ, where? ² ἀκοή, ἤ, hearing, report. ³ ὄσφρησις, εὖ, ἤ, sense of smell, nose. ⁴ νυνί, now, already. ⁵ μέλος, οὖς, τό, member, limb. ⁶ χρεῖα, ἀς, ἡ, need, necessity. ⁷ ἀσθενής, weak, infirm. ⁸ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁹ ἀτιμος, without honor, dishonored. ¹⁰ τιμή, ἤ, ἡ, honor, price. ¹¹ περισσός, excessive, abundant. ¹² περιτίθημι, place around, put around. ¹³ ἀσχήμων, unseemly, indecent. ¹⁴ εὐσχημοσύνη, ἡ, ἡ, propriety, seemliness. ¹⁵ εὐσχήμων, honorable. ¹⁶ συγκεράννυμι, blend, unite. ¹⁷ ὑστερέω, lack, need. ¹⁸ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ¹⁹ μεριμνάω, be anxious, distracted. ²⁰ πάσχω, suffer, am acted upon. ²¹ συμπάσχω, suffer with, suffer together with. ²² συγχαίρω, rejoice with. ²³ μέρος, οὖς, τό, part, portion. ²⁴ δεύτερος, second. ²⁵ ἔπειτα, then, after this. ²⁶ εἴτα, then, thereafter. ²⁷ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ²⁸ ἰαμα, τος, τό, healing, curing. ²⁹ ἀντιλήψις, εὖ, ἡ, help, ministration. ³⁰ κυβερνήσις, εὖ, ἡ, administration, governing. ³¹ γένος, οὖς, τό, race, kind.

Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες 29
 διδάσκαλοι; Μὴ πάντες δυνάμεις; Μὴ πάντες χαρίσματα¹ ἔχουσιν 30
 ἰαμάτων;² Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες
 διερμηνεύουσιν;³ Ζηλοῦτε⁴ δὲ τὰ χαρίσματα¹ τὰ κρείττονα.⁵ Καὶ ἔτι 31
 καθ' ὑπερβολὴν⁶ ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.⁷

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ **13**
 μὴ ἔχω, γέγονα χαλκός⁸ ἢ ἡχῶν⁹ ἢ κύμβαλον¹⁰ ἀλαλάζον.¹¹ Καὶ ἐὰν ἔχω 2
 προφητείαν,¹² καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια¹³ πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν,¹⁴
 καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν,¹⁵ ἀγάπην δὲ
 μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω¹⁶ πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ 3
 ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι,¹⁷ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω,
 οὐδὲν ὠφελοῦμαι.¹⁸ Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ,¹⁹ χρηστεύεται:²⁰ ἡ ἀγάπη 4
 οὐ ζηλοῖ:⁴ ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται,²¹ οὐ φυσιοῦται,²² οὐκ ἀσχημονεῖ, 5
 οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται,²⁴ οὐ λογιζέται²⁵ τὸ κακόν, οὐ 6
 χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ,²⁶ συγχαίρει²⁷ δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει,²⁸ 7
 πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει,²⁹ πάντα ὑπομένει.³⁰ Ἡ ἀγάπη 8
 οὐδέποτε³¹ ἐκπίπτει:³² εἴτε δὲ προφητεῖαι,¹² καταργηθήσονται:³³ εἴτε
 γλώσσαι, παύσσονται:³⁴ εἴτε γνώσις,¹⁴ καταργηθήσεται.³³ Ἐκ μέρους³⁵ 9

¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ² ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ³ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁴ ζηλῶ, be zealous, am jealous. ⁵ κρείττων, stronger, more excellent. ⁶ ὑπερβολή, ἥς, ἡ, excess, superiority. ⁷ δείκνυμι, show, point out. ⁸ χαλκός, οὐ, ὁ, money, copper or bronze. ⁹ ἡχέω, sound, ring out. ¹⁰ κύμβαλον, οὐ, τό, cymbal. ¹¹ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ¹² προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹³ μυστήριον, οὐ, τό, secret, mystery. ¹⁴ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁵ μεθίστημι, remove, turn away. ¹⁶ ψωμίζω, feed with morsels, feed. ¹⁷ καίω, burn, ignite. ¹⁸ ὠφελέω, profit, help. ¹⁹ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ²⁰ χρηστεύομαι, be kind, loving. ²¹ περπερεύομαι, boast, brag. ²² φυσίω, puff or blow up, be arrogant. ²³ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ²⁴ παροξύνω, provoke, irritate. ²⁵ λογίζομαι, calculate, consider. ²⁶ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ²⁷ συγχαίρω, rejoice with. ²⁸ στέγω, endure, bear. ²⁹ ἐλπίζω, hope, hope for. ³⁰ ὑπομένω, tarry, endure. ³¹ οὐδέποτε, never. ³² ἐκπίπτω, fall away, fall out. ³³ καταργέω, make ineffective, abolish. ³⁴ παύω, cause to cease. ³⁵ μέρος, οὐς, τό, part, portion.

δὲ γινώσκωμεν, καὶ ἐκ μέρους¹ προφητεύομεν·² ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ 10
 τέλειον,³ τότε τὸ ἐκ μέρους¹ καταργηθήσεται.⁴ Ὅτε ἡμῖν νήπιος,⁵ ὡς 11
 νήπιος⁵ ἐλάλουν, ὡς νήπιος⁵ ἐφρόνουν,⁶ ὡς νήπιος⁵ ἐλογιζόμεν·⁷ ὅτε
 δὲ γέγονα ἄνθρωποι, κατήργηκα⁴ τὰ τοῦ νηπίου.⁵ Βλέπομεν γὰρ ἄρτι⁸ δι' 12
 ἐσόπτρου⁹ ἐν αἰνίγματι,¹⁰ τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι⁸
 γινώσκω ἐκ μέρους,¹ τότε δὲ ἐπιγινώσκω¹¹ καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.¹¹ 13
 Νυνὶ¹² δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ
 τούτων ἡ ἀγάπη.

Διώκετε¹³ τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε¹⁴ δὲ τὰ πνευματικά,¹⁵ μᾶλλον δὲ ἵνα 14
 προφητεύητε.² Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ 2
 θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια.¹⁶ Ὁ δὲ 3
 προφητεύων² ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν¹⁷ καὶ παράκλησιν¹⁸ καὶ
 παραμυθίαν.¹⁹ Ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ,²⁰ ὁ δὲ 4
 προφητεύων² ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.²⁰ Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν 5
 γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε·² μείζων γὰρ ὁ προφητεύων²
 ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς²¹ εἰ μὴ διερμηνεύει,²² ἵνα ἡ ἐκκλησία
 οἰκοδομῇ¹⁷ λάβῃ. Νυνὶ¹² δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις 6
 λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω,²³ ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει,²⁴
 ἢ ἐν γνώσει,²⁵ ἢ ἐν προφητείᾳ²⁶ ἢ ἐν διδαχῇ;²⁷ Ὅμως²⁸ τὰ ἄψυχον²⁹ 7

¹ μέρος, οὐς, τό, part, portion. ² προφητεύω, prophesy, foretell. ³ τέλειος, complete, perfect. ⁴ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁵ νήπιος, infant, child. ⁶ φρονέω, think, judge. ⁷ λογιζομαι, calculate, consider. ⁸ ἄρτι, now, just now. ⁹ ἔσοπτρον, οὐ, τό, mirror. ¹⁰ αἰνίγμα, τοσ, τό, riddle, enigma. ¹¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹² νυνί, now, already. ¹³ διώκω, pursue, persecute. ¹⁴ ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁵ πνευματικός, spiritual. ¹⁶ μυστήριον, οὐ, τό, secret, mystery. ¹⁷ οἰκοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ¹⁸ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹⁹ παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort. ²⁰ οἰκοδομέω, build up, construct. ²¹ ἐκτός, aside from, besides. ²² διερμηνεύω, translate, interpret. ²³ ὠφελέω, profit, help. ²⁴ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ²⁵ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²⁶ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ²⁷ διδαχή, ἥς, ἡ, teaching, instruction. ²⁸ ὅμως, yet, nevertheless. ²⁹ ἄψυχος, inanimate, lifeless.

φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλός,¹ εἴτε κιθάρα,² ἐὰν διαστολὴν³ τοῖς
 φθόγγοις⁴ μὴ διδῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον⁵ ἢ τὸ
 κιθαριζόμενον;⁶ Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον⁷ φωνὴν σάλπιγξ⁸ δῶ, τίς⁸
 παρασκευάζεται⁹ εἰς πόλεμον;¹⁰ Οὕτως¹¹ καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης⁹
 ἐὰν μὴ εὐσημον¹² λόγον δώτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον;
 Ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα¹³ λαλοῦντες. Τόσαῦτα,¹⁴ εἰ τύχοι,¹⁵ γένη¹⁶
 φωνῶν ἐστὶν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον.¹⁷ Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ¹¹
 τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος,¹⁸ καὶ ὁ
 λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος.¹⁸ Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ¹⁹ ζηλωταί²⁰ ἐστε¹²
 πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν²¹ τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα
 περισσεύητε.²² Διόπερ²³ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα¹³
 διερμηνεύῃ.²⁴ Ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου¹⁴
 προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς²⁵ μου ἄκαρπός²⁶ ἐστίν. Τί οὖν ἐστίν;¹⁵
 Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ:²⁵ ψαλῶ²⁷ τῷ
 πνεύματι, ψαλῶ²⁷ δὲ καὶ τῷ νοῖ.²⁵ Ἐπεὶ¹⁹ ἐὰν εὐλογήσης²⁸ τῷ¹⁶
 πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν²⁹ τὸν τόπον τοῦ ιδιώτου³⁰ πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμήν
 ἐπὶ τῇ σῇ³¹ εὐχαριστίᾳ,³² ἐπειδὴ³³ τί λέγεις οὐκ οἶδεν; Σὺ μὲν γὰρ¹⁷
 καλῶς³⁴ εὐχαριστεῖς,³⁵ ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται.³⁶ Εὐχαριστῶ³⁵
 τῷ θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν: ἀλλ' ἐν¹⁹

¹ αὐλός, οὐ, ὁ, flute, pipe. ² κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ³ διαστολή, ἡς, ἡ, difference, distinction. ⁴ φθόγγος, ου, ὁ, tone, voice. ⁵ αὐλέω, play a flute, play the flute. ⁶ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ⁷ ἄδηλος, unseen, indistinct. ⁸ σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ⁹ παρασκευάζω, prepare, make ready. ¹⁰ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ¹¹ οὕτως, thus, so. ¹² εὐσημος, clear, distinct. ¹³ ἀήρ, ος, ὁ, air. ¹⁴ τοσούτος, so great, so much. ¹⁵ τυγχάνω, obtain, happen. ¹⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁷ ἄφωνος, speechless, mute. ¹⁸ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ¹⁹ ἐπεὶ, when, since. ²⁰ ζηλωτής, οὔ, ὁ, Zealot, zealot. ²¹ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ²² περισσεύω, abound, be rich. ²³ διόπερ, therefore, for this very reason. ²⁴ διερμηνεύω, translate, interpret. ²⁵ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²⁶ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ²⁷ ψάλλω, sing, sing praise. ²⁸ εὐλογέω, bless. ²⁹ ἀναπληρώω, fill up, fulfill. ³⁰ ιδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ³¹ σός, your, yours. ³² εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ³³ ἐπειδὴ, since, because. ³⁴ καλῶς, rightly, well. ³⁵ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ³⁶ οἰκοδομέω, build up, construct.

ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε¹ λόγους διὰ τοῦ νοός² μου λαλήσαι, ἵνα καὶ
ἄλλους κατηχήσω,³ ἢ μυρίους⁴ λόγους ἐν γλώσση.

Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν·⁵ ἀλλὰ τῇ κακίᾳ⁶ νηπιάζετε,⁷ 20
ταῖς δὲ φρεσίν⁵ τέλειοι⁸ γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν 21
ἐτερογλώσσοις⁹ καὶ ἐν χεῖλεσιν¹⁰ ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ
οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται¹¹ μου, λέγει κύριος. Ὡστε αἱ γλώσσαι εἰς 22
σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις·¹² ἡ δὲ
προφητεία,¹³ οὐ τοῖς ἀπίστοις,¹² ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν 23
συνέλθῃ¹⁴ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις
λαλῶσιν, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται¹⁵ ἢ ἄπιστοι,¹² οὐκ ἐροῦσιν ὅτι
μαίνεσθε;¹⁶ Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν,¹⁷ εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος¹² 24
ἢ ἰδιώτης,¹⁵ ἐλέγχεται¹⁸ ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται¹⁹ ὑπὸ πάντων, καὶ 25
οὕτως τὰ κρυπτά²⁰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά²¹ γίνεται· καὶ οὕτως
πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων²² ὅτι Ὁ θεὸς
ὄντως²³ ἐν ὑμῖν ἐστίν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε,¹⁴ ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν²⁴ 26
ἔχει, διδαχὴν²⁵ ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν²⁶ ἔχει, ἐρμηνείαν²⁷
ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν²⁸ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ 27

¹ πέντε, five, 5. ² νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ³ κατηχέω, teach by word of mouth. ⁴ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁵ φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ⁶ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁷ νηπιάζω, be (as) a child, babe. ⁸ τέλειος, complete, perfect. ⁹ ἐτερόγλωσσος, of another tongue. ¹⁰ χεῖλος, οὐς, τό, lip, edge. ¹¹ εἰσακούω, listen, hear. ¹² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹³ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁴ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁵ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ¹⁶ μαίνομαι, rage, be furious. ¹⁷ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹⁸ ἐλέγχω, convict, reprove. ¹⁹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²⁰ κρυπτός, hidden, secret. ²¹ φανερός, manifest, apparent. ²² ἀπαγγέλλω, announce, report. ²³ ὄντως, really, indeed. ²⁴ ψαλμός, οὔ, ὁ, song of praise, psalm. ²⁵ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ²⁶ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ²⁷ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ²⁸ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification.

δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ¹ μέρος,² καὶ εἷς διερμηνεύτω·³ ἔαν 28
 δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής,⁴ σιγάτω⁵ ἐν ἐκκλησίᾳ· ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ
 τῷ θεῷ. Προφηῇται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι 29
 διακρινέτωσαν.⁶ Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ⁷ καθημένῳ, ὁ πρῶτος 30
 σιγάτω.⁵ Δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα πάντες προφητεύειν,⁸ ἵνα πάντες 31
 μαθηθῶσιν,⁹ καὶ πάντες παρακαλῶνται· καὶ πνεύματα προφητῶν 32
 προφήταις ὑποτάσσεται.¹⁰ Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας¹¹ ὁ θεός, 33
 ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν·⁵ οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται 34
 αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι,¹⁰ καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ 35
 τι μαθεῖν⁹ θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν·
 αἰσχρὸν¹³ γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. Ἡ ἀφ' ὑμῶν ὁ 36
 λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν; Ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν;¹⁴

Εἰ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός,¹⁵ ἐπιγινωσκέτω¹⁶ ἃ γράφω 37
 ὑμῖν, ὅτι κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,¹⁷ ἀγνοεῖτω.¹⁷ 38

Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε¹⁸ τὸ προφητεύειν,⁸ καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ 39
 κωλύετε·¹⁹ πάντα εὐσχημόνως²⁰ καὶ κατὰ τάξιν²¹ γινέσθω. 40

¹ ἀνά, upwards, upon. ² μέρος, ους, τό, part, portion. ³ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁴ διερμηνευτής, οὗ, ὁ, interpreter, translator. ⁵ σιγάω, be silent, become silent. ⁶ διακρίνω, discriminate, judge. ⁷ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⁸ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁹ μαθηθῶ, learn, ascertain. ¹⁰ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ¹¹ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ¹² ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹³ αἰσχρός, shameful, base. ¹⁴ καταντάω, come to, arrive. ¹⁵ πνευματικός, spiritual. ¹⁶ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁷ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁸ ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹⁹ κωλύω, forbid, hinder. ²⁰ εὐσχημόνως, becomingly, properly. ²¹ τάξις, εως, ἡ, arranging, order.

Γνωρίζω¹ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ **15**
 παρελάβετε,² ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, δι' οὗ καὶ σώζεσθε: τίνι λόγῳ **2**
 εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε,³ ἐκτὸς⁴ εἰ μὴ εἰκῇ⁵ ἐπιστεύσατε. **3**
 Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον,² ὅτι χριστὸς
 ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ἐτάφη:⁶ **4**
 καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ὤφθη **5**
 Κηφᾶ,⁷ εἴτα⁸ τοῖς δώδεκα: ἔπειτα⁹ ὤφθη ἐπάνω¹⁰ πεντακοσίοις¹¹ **6**
 ἀδελφοῖς ἐφάπαξ,¹² ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι,¹³ τινὲς δὲ καὶ
 ἐκοιμήθησαν:¹⁴ ἔπειτα⁹ ὤφθη Ἰακώβῳ,¹⁵ εἴτα⁸ τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν: **7**
 ἔσχατον δὲ πάντων, ὥσπερ¹⁶ τῷ ἐκτρώματι,¹⁷ ὤφθη καμοί. Ἐγὼ **8**
 γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος¹⁸ τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς¹⁹ καλεῖσθαι
 ἀπόστολος, διότι²⁰ ἐδίωξα²¹ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ θεοῦ **10**
 εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενή²² ἐγενήθη, ἀλλὰ
 περισσότερον²³ αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα,²⁴ οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις
 τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. Εἴτε οὖν ἐγώ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν **11**
 καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν τινες **12**
 ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις²⁵ νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις²⁵ νεκρῶν **13**
 οὐκ ἔστιν, οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, **14**

¹γνωρίζω, make known, declare. ²παραλαμβάνω, receive, take. ³κατέχω, hold back, hold fast. ⁴ἐκτός, aside from, besides. ⁵εἰκῇ, without cause or reason, vainly. ⁶θάπτω, bury. ⁷Κηφᾶς, ἄ, ὁ, Cephas. ⁸εἴτα, then, thereafter. ⁹ἔπειτα, then, after this. ¹⁰ἐπάνω, above, over (gen). ¹¹πεντακόσιοι, five hundred, 500. ¹²ἐφάπαξ, once for all, once. ¹³ἄρτι, now, just now. ¹⁴κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁵Ἰάκωβος, James, Jacob. ¹⁶ὥσπερ, like, as. ¹⁷ἐκτρώμα, τος, τό, untimely birth. ¹⁸ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁹ἰκανός, sufficient, able. ²⁰διότι, because, on this account. ²¹διώκω, pursue, persecute. ²²κενός, empty, vain. ²³περισσός, excessive, abundant. ²⁴κοπιᾶω, toil, labor. ²⁵ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again.

κενὸν¹ ἄρα² τὸ κήρυγμα³ ἡμῶν, κενὴ¹ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. 15
 Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες⁴ τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν
 κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἡγείρεν τὸν χριστόν, ὃν οὐκ ἡγείρεν, εἴπερ⁵ ἄρα²
 νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς 16
 ἐγήγερται· εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία⁶ ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι 17
 ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἄρα² καὶ οἱ κοιμηθέντες⁷ ἐν χριστῷ 18
 ἀπώλονται. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἡλπικότες⁸ ἐσμέν ἐν χριστῷ μόνον, 19
 ἐλεεινότεροι⁹ πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.

Νυνὶ¹⁰ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ¹¹ τῶν κεκοιμημένων⁷ 20
 ἐγένετο. Ἐπειδὴ¹² γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου 21
 ἀνάστασις¹³ νεκρῶν. Ὡσπερ¹⁴ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες 22
 ἀποθνήσκουσιν, οὕτως¹⁵ καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται.¹⁶
 Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι·¹⁷ ἀπαρχὴ¹¹ χριστός, ἔπειτα¹⁸ οἱ τοῦ 23
 χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ¹⁹ αὐτοῦ. Εἴτα²⁰ τὸ τέλος,²¹ ὅταν παραδῶ τὴν 24
 βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ²² πᾶσαν ἀρχὴν καὶ
 πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν,²³ ἄχρι²⁴ οὗ 25
 ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς²⁵ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἐσχάτος ἐχθρὸς 26
 καταργεῖται²² ὁ θάνατος. Πάντα γὰρ ὑπέταξεν²⁶ ὑπὸ τοὺς πόδας 27
 αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι Πάντα ὑποτέτακται,²⁶ δῆλον²⁷ ὅτι ἐκτός²⁸

¹ κενός, empty, vain. ² ἄρα, so, then. ³ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁴ ψευδόμαρτυς, υρος, ὁ, false witness. ⁵ εἴπερ, if perhaps, if indeed. ⁶ μάταιος, vain, useless. ⁷ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁸ ἐλπίζω, hope, hope for. ⁹ ἐλεεινός, miserable, pitiable. ¹⁰ νυνί, now, already. ¹¹ ἀπαρχή, ἥς, ἡ, first fruit. ¹² ἐπειδή, since, because. ¹³ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹⁴ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁵ οὕτως, thus, so. ¹⁶ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹⁷ τάγμα, τος, τό, division, group. ¹⁸ ἔπειτα, then, after this. ¹⁹ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ²⁰ εἴτα, then, thereafter. ²¹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ²² καταργέω, make ineffective, abolish. ²³ βασιλεύω, reign, rule. ²⁴ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²⁵ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ²⁶ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ²⁷ δῆλος, clear, evident. ²⁸ ἐκτός, aside from, besides.

τοῦ ὑποτάξαντος¹ αὐτῷ τὰ πάντα. Ὄταν δὲ ὑποταγῇ¹ αὐτῷ τὰ πάντα, 28
τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται¹ τῷ ὑποτάξαντι¹ αὐτῷ τὰ πάντα,
ἵνα ᾗ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Ἐπεὶ² τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως³ νεκροὶ 29
οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί καὶ ἡμεῖς 30
κινδυνεύομεν⁴ πᾶσαν ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ⁵ τὴν 31
ὑμετέραν⁶ καύχησιν,⁷ ἣν ἔχω ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ 32
κατὰ ἄνθρωπον ἐθριομαχέσασθαι⁸ ἐν Ἐφέσῳ,⁹ τί μοι τὸ ὄφελος,¹⁰ εἰ
νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον¹¹ γὰρ
ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλανᾶσθε:¹² Φθείρουσιν¹³ ἡθὴ¹⁴ χρηστὰ¹⁵ ὁμιλίας 33
κακαί. Ἐκνήψατε¹⁷ δικαίως¹⁸ καὶ μὴ ἀμαρτάνετε:¹⁹ ἀγνωσίαν²⁰ γὰρ 34
θεοῦ τινὲς ἔχουσιν: πρὸς ἐντροπὴν²¹ ὑμῖν λέγω.

Ἄλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ²² δὲ σώματι ἔρχονται; 35
Ἄφρον,²³ σὺ δὲ σπεῖρεις, οὐ ζωοποιεῖται²⁴ ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ: καὶ ὁ 37
σπεῖρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γεννησόμενον σπεῖρεις, ἀλλὰ γυμνὸν²⁵
κόκκον,²⁶ εἰ τύχοι,²⁷ σίτου²⁸ ἢ τινος τῶν λοιπῶν: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ 38
δίδωσιν σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων²⁹ τὸ
ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὕτῃ σὰρξ: ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, 39

¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ² ἐπεὶ, when, since. ³ ὅλως, altogether, completely. ⁴ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ⁵ νῆ, by (a particle of affirmation employed in oaths). ⁶ ὑμέτερος, your. ⁷ καύχησις, εὖ, ἡ, boasting, act of boasting. ⁸ θηριομαχέω, fight with wild animals. ⁹ Ἐφεσός, οὐ, ἡ, Ephesus. ¹⁰ ὄφελος, οὐς, τό, use, benefit. ¹¹ αὔριον, tomorrow. ¹² πλανᾶω, deceive, lead astray. ¹³ φθείρω, destroy, corrupt. ¹⁴ ἡθὸς, οὐς, τό, custom, habit. ¹⁵ χρηστός, good, kind. ¹⁶ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ¹⁷ ἐκνήψω, come to one's senses. ¹⁸ δικαίως, righteously, justly. ¹⁹ ἀμαρτάνω, sin. ²⁰ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance. ²¹ ἐντροπή, ἡς, ἡ, shame, humiliation. ²² ποῖος, what sort of? what? of what sort. ²³ ἄφρων, foolish, senseless. ²⁴ ζωοποιέω, make alive, make to live. ²⁵ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ²⁶ κόκκος, οὐ, ὁ, grain, seed. ²⁷ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁸ σίτος, οὐ, ὁ, wheat, grain. ²⁹ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring.

ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν,¹ ἄλλη δὲ ἰχθύων,² ἄλλη δὲ πτηνῶν.³ Καὶ 40
 σώματα ἐπουράνια,⁴ καὶ σώματα ἐπίγεια:⁵ ἀλλ' ἑτέρα μὲν ἢ τῶν
 ἐπουρανίων⁴ δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων.⁵ Ἄλλη δόξα ἡλίου,⁶ καὶ 41
 ἄλλη δόξα σελήνης,⁷ καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων:⁸ ἀστὴρ⁸ γὰρ ἀστέρος⁸
 διαφέρει⁹ ἐν δόξῃ. Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις¹⁰ τῶν νεκρῶν. Σπείρεται 42
 ἐν φθορᾷ,¹¹ ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ:¹² σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ,¹³ ἐγείρεται 43
 ἐν δόξῃ: σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ,¹⁴ ἐγείρεται ἐν δυνάμει: σπείρεται 44
 σῶμα ψυχικόν,¹⁵ ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν.¹⁶ Ἔστιν σῶμα
 ψυχικόν,¹⁵ καὶ ἔστιν σῶμα πνευματικόν.¹⁶ Οὕτως¹⁷ καὶ γέγραπται, 45
 Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος
 Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν.¹⁸ Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν,¹⁶ 46
 ἀλλὰ τὸ ψυχικόν,¹⁵ ἔπειτα¹⁹ τὸ πνευματικόν.¹⁶ Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος 47
 ἐκ γῆς, χοϊκός:²⁰ ὁ δεύτερος²¹ ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷος²² ὁ 48
 χοϊκός,²⁰ τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί,²⁰ καὶ οἷος²² ὁ ἐπουράνιος,⁴ τοιοῦτοι καὶ
 οἱ ἐπουράνιοι:⁴ καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν²³ τὴν εἰκόνα²⁴ τοῦ χοϊκοῦ,²⁰ 49
 φορέσωμεν²³ καὶ τὴν εἰκόνα²⁴ τοῦ ἐπουρανίου.⁴

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ 50
 κληρονομήσαι²⁵ οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορά¹¹ τὴν ἀφθαρσίαν¹²
 κληρονομεῖ.²⁵ Ἰδοὺ, μυστήριον²⁶ ὑμῖν λέγω: πάντες μὲν οὐ 51

¹ κτήνος, ους, τό, beast of burden. ² ἰχθύς, ὕος, ὁ, fish. ³ πτηνός, feathered, winged. ⁴ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ⁶ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ⁷ σελήνη, ης, ἡ, moon. ⁸ ἀστὴρ, ος, ὁ, star. ⁹ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁰ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹¹ φθορά, ᾱς, ἡ, destruction, corruption. ¹² ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹³ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹⁴ ἀσθενεία, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹⁵ ψυχικός, natural, worldly-minded. ¹⁶ πνευματικός, spiritual. ¹⁷ οὕτως, thus, so. ¹⁸ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹⁹ ἔπειτα, then, after this. ²⁰ χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ²¹ δεύτερος, second. ²² οἷος, such as, of what kind. ²³ φορέω, wear, bear. ²⁴ εἰκών, ὄνος, ἡ, image, likeness. ²⁵ κληρονομέω, inherit, obtain. ²⁶ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery.

κοιμηθησόμεθα,¹ πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα,² ἐν ἀτόμῳ,³ ἐν ῥιπῇ⁴ 52
 ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι:⁵ σαλπίζει⁶ γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ
 ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι,⁷ καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα.² Δεῖ γὰρ τὸ 53
 φθαρτὸν⁸ τοῦτο ἐνδύσασθαι⁹ ἀφθαρσίαν,¹⁰ καὶ τὸ θνητὸν¹¹ τοῦτο
 ἐνδύσασθαι⁹ ἀθανασίαν.¹² Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν⁸ τοῦτο ἐνδύσῃται⁹ 54
 ἀφθαρσίαν,¹⁰ καὶ τὸ θνητὸν¹¹ τοῦτο ἐνδύσῃται⁹ ἀθανασίαν,¹² τότε
 γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη¹³ ὁ θάνατος εἰς νίκος.¹⁴ 55
 Ποῦ¹⁵ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον;¹⁶ Ποῦ¹⁵ σου, Ἄδη,¹⁷ τὸ νίκος;¹⁴ Τὸ δὲ 56
 κέντρον¹⁶ τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία: ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος:
 τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος¹⁴ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν 57
 Ἰησοῦ χριστοῦ. Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι¹⁸ γίνεσθε, 58
 ἀμετακίνητοι,¹⁹ περισσεύοντες²⁰ ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε,²¹
 εἰδότες ὅτι ὁ κόπος²² ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς²³ ἐν κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας²⁴ τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ²⁵ διέταξα²⁶ ταῖς 16
 ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας,²⁷ οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν 2
 σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων²⁸ ὃ τι ἂν
 εὐοδῶται,²⁹ ἵνα μή, ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι²⁴ γίνωνται. Ὅταν δὲ 3
 παραγένωμαι,³⁰ οὓς ἐὰν δοκιμάσῃτε³¹ δι' ἐπιστολῶν,³² τούτους

¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ² ἀλλάσσω, change, alter. ³ ἄτομος, indivisible moment of time, moment. ⁴ ῥιπή, ἤς, ἡ, rapid movement, twinkling. ⁵ σάλπιγξ, ἡ, trumpet. ⁶ σαλπίζω, sound a trumpet. ⁷ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ⁸ φθαρτός, perishable, corruptible. ⁹ ἐνδύω, put on, clothe. ¹⁰ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹¹ θνητός, subject to death, mortal. ¹² ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ¹³ καταπίνω, drink down, swallow. ¹⁴ νίκος, ους, τό, victory. ¹⁵ ποῦ, where?. ¹⁶ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹⁷ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ¹⁸ ἐδραῖος, steadfast, firm. ¹⁹ ἀμετακίνητος, immovable, firm. ²⁰ περισσεύω, abound, be rich. ²¹ πάντοτε, always, at all times. ²² κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ²³ κενός, empty, vain. ²⁴ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ²⁵ ὥσπερ, just as, even as. ²⁶ διατάσσω, command, give orders to. ²⁷ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ²⁸ θησαυρίζω, lay up, store up. ²⁹ εὐοδόω, cause to prosper. ³⁰ παραγίνομαι, come, arrive. ³¹ δοκιμάζω, prove, approve. ³² ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch.

πέμψω ἀπενεγκεῖν¹ τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ: ἐὰν δὲ ᾗ ἄξιον² 4
τοῦ καὶ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς 5
ὑμᾶς, ὅταν Μακεδονίαν³ διέλθω: Μακεδονίαν³ γὰρ διέρχομαι: πρὸς 6
ὑμᾶς δὲ τυχόν⁵ παραμενῶ,⁶ ἥ καὶ παραχειμάσω,⁷ ἵνα ὑμεῖς με
προπέμψητε⁸ οὗ⁹ ἐὰν πορεύωμαι. Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι¹⁰ ἐν 7
παρόδῳ¹¹ ἰδεῖν: ἐλπίζω¹² δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι¹³ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ
κύριος ἐπιτρέπῃ.¹⁴ Ἐπιμενῶ¹³ δὲ ἐν Ἐφέσῳ¹⁵ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς: ¹⁶ 8
θύρα¹⁷ γὰρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής,¹⁸ καὶ ἀντικείμενοι¹⁹
πολλοί.

Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος,²⁰ βλέπετε ἵνα ἀφόβως²¹ γένηται πρὸς ὑμᾶς: τὸ 10
γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται²² ὡς καὶ ἐγώ. Μή τις οὖν αὐτὸν 11
ἐξουθενήσῃ:²³ προπέμψατε⁸ δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με:
ἐκδέχομαι²⁴ γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ²⁵ τοῦ 12
ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν
ἀδελφῶν: καὶ πάντως²⁶ οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ
ὅταν εὐκαιρήσῃ.²⁷

¹ ἀποφέρω, carry off, bear away. ² ἄξιος, worthy, deserving. ³ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁴ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁵ τυγχάνω, obtain, happen. ⁶ παραμένω, remain beside, continue. ⁷ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ⁸ προπέμπω, send before, send forth. ⁹ οὗ, where, when. ¹⁰ ἄρτι, now, just now. ¹¹ πάροδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare. ¹² ἐλπίζω, hope, hope for. ¹³ ἐπιμένω, continue, remain. ¹⁴ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁵ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁶ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ¹⁷ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁸ ἐνεργής, effective, active. ¹⁹ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ²⁰ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²¹ ἀφόβως, fearlessly. ²² ἐργάζομαι, work, word. ²³ ἐξουθενέω, despise, ignore. ²⁴ ἐκδέχομαι, await, expect. ²⁵ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²⁶ πάντως, altogether, by all means. ²⁷ εὐκαιρέω, have opportunity, time.

Γρηγορεῖτε,¹ στήκετε² ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε,³ κραταιοῦσθε.⁴ Πάντα 13
 ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ,⁵ ὅτι ἐστὶν 15
 ἀπαρχή⁶ τῆς Ἀχαΐας,⁷ καὶ εἰς διακονίαν⁸ τοῖς ἀγίοις ἔταξαν⁹ ἑαυτούς
 – ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε¹⁰ τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ 16
 συνεργοῦντι¹¹ καὶ κοπιῶντι.¹² Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ¹³ Στεφανᾶ⁵ 17
 καὶ Φουρτουνάτου¹⁴ καὶ Ἀχαϊκοῦ,¹⁵ ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα¹⁶ οὗτοι
 ἀνεπλήρωσαν.¹⁷ Ἀνέπαυσαν¹⁸ γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν: 18
 ἐπιγινώσκετε¹⁹ οὖν τοὺς τοιούτους.

Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας:²⁰ ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ 19
 πολλὰ Ἀκύλας²¹ καὶ Πρίσκιλλα,²² σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν
 ἐκκλησίᾳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε 20
 ἀλλήλους ἐν φιλήματι²³ ἁγίῳ.

Ὁ ἀσπασμὸς²⁴ τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ²⁵ τὸν κύριον 21
 Ἰησοῦν χριστόν, ἦτω ἀνάθεμα.²⁶ Μαράν²⁷ ἀθά.²⁷ Ἡ χάρις τοῦ κυρίου 23
 Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν 24
 χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

¹ γρηγορέω, watch, keep watch. ² στήκω, stand, stand fast. ³ ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ⁴ κραταιώω, strengthen, confirm. ⁵ Στεφανᾶς, ἁ, ὁ, Stephanas. ⁶ ἀπαρχή, ἥς, ἡ, first fruit. ⁷ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ⁸ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁹ τάσσω, arrange, appoint. ¹⁰ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ¹¹ συνεργέω, work together. ¹² κοπιᾶω, toil, labor. ¹³ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁴ Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ¹⁵ Ἀχαϊκός, οὔ, ὁ, Achaicus. ¹⁶ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ¹⁷ ἀναπληρώω, fill up, fulfill. ¹⁸ ἀναπαύω, refresh, take rest. ¹⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ²⁰ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ²¹ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ²² Πρίσκιλλα, ἥς, ἡ, Prisca, Priscilla. ²³ φίλημα, τος, τό, kiss. ²⁴ ἀσπασμός, οὔ, ὁ, greeting, salutation. ²⁵ φιλέω, love, kiss. ²⁶ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ²⁷ ἀθά, come (Aramaic).